

Taxa postala
plătite in num.
No. 224713-929.

Szerkesztőség
és kiadóhiva-
tal: Cluj, Str.
Baron L. Pop
16. Telefon: 9-77. Előfizetési árak:
Havonta 110, negyedévre 320, fél-
évre 600, egészévre 1200 lei. Kül-
földre: Havonta 2, negyedévre 6,
félévre 12, egészévre 20 dollár. Hir-
detések díjazás szerint. Az „UJ
KELET” az erdélyi és bányászati
népesség egyetlen napilapja. Cik-
keink utánnomását csak a for-
rás megjelölésével engedjük meg.

UJ KELET

ZSIDÓ POLITIKAI NAPILAP

Bermentelen
leveleket nem
fogadunk el.
Kéziratok
megőrzését és visszaküldését nem
vállaljuk. Szerkesztő dr. Márton
Ernő. Felső szerkesztő János
Parene. Bukaresti szerkesztő Né-
met Ernő, Str. Matei Milia 2.

Ara 5 lej

Kedd, 1934 július 10

5694. ÉV
TAMUSZ 27.

XVII. ÉVF.
151. SZÁM.

A Harmadik Birodalom, melynek nemrégén ezer évet jóslott Hitler, június 30-án meghalt

Általános sztrájkra hívják fel a munkásságot és a legvadabb agitációt fejtik ki Hitler ellen a leszerelt rohamosztagosok

Ujabb hírek kivégzésekről és letartóztatásokról. Mégis lemondott Schacht dr. Németország nem pártállam többé. Hess Rudolf szenzációs beszéde Németország elszigeteltségéről. Még nem jutott nyugvópontra a német helyzet

Megerősítik Hitler szabadságra-távozásának híré

Berlin, július 9. A belső német helyzet felborulásával egyre fokozódó sajtó- és telefoncenzura lehetővé teszi, hogy Németországból teljesen megbízható és a helyzet realitásának megfelelő hírek kerülhessenek bele a világsajtóba. A hírszolgálat nagyrésztben a Németországban élő külföldi sajtótudósítók önfeláldozó munkájára alapul, akik olykor életük kockáztatásával, kerülő úton, csempészik ki a német helyzet valóságát tükröző tudósításokat.

A cenzura és a terror ellenére is azonban ma már mint pozitív hír került forgalomba, hogy

Hitler valóban szabadságra megy.

A kancellár a Deutschland fedélzetén norvégiai hajóra készül, de indulásának pontos dátuma még nem ismeretes.

Több svájci lap értesülései szerint Hitler bizalmasai ellene vannak annak, hogy a kancellár tengeren töltsen szabadságát. Attól tartanak, hogy ez elő fogja segíteni a hadsereg és a haditengerészet befolyásának újabb erősödését, vagy pedig egy olyan belső káosz kialakulását, amely véglegesen társadalmi forradalomhoz vezetne.

Mi lesz a szabadságot rohamosztagosokkal?

A Daily Express szerint rövidesen el kell dönie, mi lesz a németországi rohamosztagokkal az egy havi szabadságos lejárta után. Berlinben valószínűnek tartják, hogy augusztustól csak csökkentett létszámú katonai alakulatok lesznek Németországban, ami megindíthatja a nemzetközi atmoszféra feszültségének enyhülését.

Ujabb berlini jelentés szerint a nemzeti szocialista rohamosztagok tagjait, akik az oranienburgi koncentrációs tábor őrizetét látták el, kieserítették a védelmi osztagok tagjaival, miután az utóbbi események folytán több rohamosztagost is internálótáborokba utasítottak.

Theo Habicht is le volt tartóztatva

A bécsi Reichspost müncheni jelentése szerint Theo Habicht, az osztrák nemzeti szocialista párt egyik vezetője is le volt tartóztatva több osztrák nemzeti szocialista tával együtt. A letartóztatottak között van Hoffer, a tiroli nemzeti szocialista párt elnöke is, aki az innsbrucki börtönből megszökött és Bajorországba menekült. Tegnap Karinthiába letartóztattak egy nemzeti szocialista kurirt, aki Németországból jött és akinél tízenöt kilogramm dinamitot találtak.

Öngyilkos lett Röhm anyja

A Chicago Tribune párizsi kiadása azt a szenzációs hírt közli, hogy Röhm kapi-

tány, a rohamosztagosok kivégzett fővezérének édesanyja öngyilkosságot követett el Wiessében.

Ezzel az öngyilkossággal egyidejűleg Párizsban az is tudni vélük, hogy újabban

letartóztatták Epp tábornokot, Bajorország kormányzóját és egész környezetét.

A letartóztatottak sorában van a három Arrenheim báró, azután Gutenberg és Radowitz báró, Issenburg herceg, tábornok hadsegéde. Megerősítik azt a hírt, hogy

Lossov tábornokot, Scheiseher rendőrfőnököt, Müller páteret, Schtuzl volt belügyminisztert, Erhardt kapitányt és May Rudolfot, az osztrák nemzeti szocialista légio megalapítóját szintén agyonlőtték.

Állítólag kivégezték azt a rendőrtisztviselőt is, aki Schleichernét agyonlőtte.

Ellenben cáfolják azt a hírt, hogy Treviranus, a Brüning kormány egykori közlekedési minisztere le volna tartóztatva,

mert Treviranusnak sikerült Angliába menekülnie.

Ujabb verziók megerősítik Schacht dr. nek a Nemzeti Bank kormányzójának lemondását.

Lemondt Schmidt Kurt birodalmi gazdasági miniszter is, aki különben súlyos beteg. Utódja Piets lesz, Hitler jóbarátja.

Már két százalék alá szállott a német birodalmi bank értéke

A bécsi Reichspost megbízható forrásból származó értesülése szerint a német birodalmi bank értéke az utóbbi napokban már két százalék alá szállott.

Ausztriának ma több, mint kétszer annyi érféku az aranykészlete, mint a 70 milliós lakossága birodalomnak.

A márka ennek ellenére csak azért nem ingott meg, mert a külföldön nincsenek nagy tételekben márkabankjegyek és a kereslet még most is erős a márka iránt a nemzetközi piacokon, miután vannak olyan németországi nyersanyagok és néhány olyan árucikk, amelyek tekintetében a németek versenytárs nélkül állnak.

Hess szerint Németországot külső támadás fenyegeti

Berlin, július 9. Rudolf Hess birodalmi miniszter, Hitler kancellár képviselője Königsbergben beszédet mondott, amelyben a német bel- és külpolitikával foglalkozott. Hess be akarta bizonyítani, hogy Németországot jelenleg külső támadás veszélye fenyegeti. Tudatában vagyunk annak, — mondotta Hess —

hogy mindazok, akik katonai felvonulást kísérelnének meg Németország ellen, szemben találják magukat az össznémet séggel.

Franciaországnak tudnia kell eddigi tapasztalatai alapján, hogy mire képes egy nép hősiessége, mikor arról van szó, hogy szülőhazáját megvédi. Miután elismeréssel adózott a francia katonák értékének és hősiességének, amelyet a világháborúban tanúsítottak, kijelentette, hogy dacára bizonyos rémhíreknek, amelyek kihasználják a Franciaország sorsának iróniáját szintén a Németországgal való békét kívánják.

A francia sajtó élénken foglalkozik Hessnek Königsbergben tartott tegnapi beszédével. Hessnek, a volt német front-harcosok nevében a Franciaországgal való béke és megértés érdekében intézett felhívását úgy tekintik,

mint bevallást annak, hogy a német politika, amelyet belső drámája fel-

kavart ki, nem keres Franciaország felé. Továbbá, hogy a nemzeti szocialista vezérek a belföldi nehézségekre való tekintettel biztosítani akarják maguknak a külpolitikai nyugalmat

és meg akarják fizetni a meggyezés árát.

A Havas-ügynökség berlini tudósítója is foglalkozik Hess miniszter tegnapi beszédével és megállapítja, hogy jellemző az a tény, hogy nem Hitler, hanem a miniszter beszél a német néphez.

Hitler tekintélye válságos perióduson megy át.

Hess rámutatott arra, hogy a véres megtorlásra szükség volt, de nem tudott részletekkel szolgálni az összeesküvésről, Beszéde külpolitikai részében Hess konstatálta a birodalom elszigeteltségét. A beszéd valóságos szenzációt okozott Berlinben.

A Newyork Herald azt a hírt közli, hogy a Mosley-féle angol fasiszta mozgalom a németországi rohamosztagos forradalmi megmozdulás hatása alatt vesztett erejéből. A sok kivégzés a józan angol közvéleményt meggondolkoztatja. Az angol fasiszta elveszítte azt a reményességét, hogy komoly politikai tényezővé válhassék Angliában.

(Folytatás a 8-ik oldalon).

VILAG TÜKRÉ

Pánik és nyomor

—Németország katasztrófális gazdasági helyzete a francia lapjelentések tükrében—

A lezajlott véres eseményeket követő hangulat — írja a Paris Soir kiküldött munkatársa — arra enged következtetni, hogy nagy krízisek jönnek még. Megkezdődött az élelmiszerbeszerzés, előkészületben van a fogyasztás szabályozása, sőt csökkentése is. Julius harmadikán a nagyobb centrumokban a kormány nagy burgonyaterületekre tette rá a kezét. Ez nem pusztán híresztelés. Sok kereskedővel beszél-tünk, akik elmondották, hogy ha két-száz kiló krumplit akartak kapni, négy zázat kellett kérniük.

A vendéglősök nem rejtették el aggodalmaikat: „az üzlet eddig is borzasztóan gyengén ment — mondják — és most még a rekvirálások és a fogyasztás szabályozásainak réme is fenyeget.”

De beszélnek az országban a kenyér jegyek, husjegyek, stb. bevezetéséről. És kétségtelen, hogy ezek a német népre nehezedő intézkedések pánikot idéznek elő. Ez elkerülhetetlen. Azok, akik tehetik, tartalékokat gyűjtenek maguknak. A lakosságnak új típusa támadt: ezeket „Hamster”-eknek nevezték el. Minden kétségen felül áll, hogy a június 30-i események nagyon komolyan ingatták meg a tömegek bizalmát. Ha az ember elolvassa a vidéki rendőrfőnökök felhívásait (Essenben, Dortmundban), meggyőződhetik róla, hogy az egység megbomlott. Ezekben az ország számtalan ellenségére hívják fel a lakosság figyelmét:

„Azt, aki a kormány valamelyik tagjával, vagy a hitlerista párt vezérégyéniségével kapcsolatban sértő megjegyzéseket tesz, azonnal koncentrációs táborba szállítjuk.”

Világos beszéd. Nyilvánvaló bizonyítéka, hogy az elégedetlenség táborra nő-tön-nő. És ha ennek a tömegnek a tegnap száraz kenyere is „irányítási fogják”, esetleg felére redukálják, hogyan fog kiobbanni az elégedetlensége?

A németországi gazdasági helyzet szinte napról-napra érezhetően rosszabbodik.

A pénzügy és iparügyi minisztériumban egyre halmozódnak a kérvények, üzemi igazgatók, exportőrök, nagyvállalkozások, nagykereskedők kérések vagy szubvenciót, vagy adóleírast, vagy a kormány által rájuk kényszerített munkások elbocsátását.

A bukással küzdő vállalatok között van a Hamburg—America Linie és a Norddeutscher Lloyd, az imperialista Németország két büszkesége. Hogy deficitjét pótolja, a két vállalat az alapítójához nyult már hozzá és a részvényeit kénytelen volt a tőzsdén összevásárolni, hogy a katasztrófát ideig-óráig elhárítsa. Az amerikai és angliai kölcsönök sikertelensége miatt az állami beavatkozás elkerülhetlenné válik.

A „pánik” szó nem túlzás a németországi textilipar hangulatának jellemzője. Áprilisban az állam nagyobb rendeltést juttatott a fontosabb üzemeknek, hogy az Arbeitsfront munkásainak egyenruhákat készíttessen. A vállalatok akkor nagy tömeg nyersanyagot halmoztak fel és nagyszámú munkást alkalmaztak. De most, az állam minden indoklás nélkül, stornírozta a megrendelést. A gyárakat az ipari hivatalok kötelezték, hogy a nyersanyag

kek

os arcbőrhöz puder
lyett

uder

megválnak
játékok
ésétől
edvetlenedett
ajciba rendez

gyon jól informált
ben az a hír terjedt
ünnepi játékok ve-
Miksa között mély
amelyek arra fog-
Reinhardt kilép
ányító társaságból.
salzburgi ünnepi já-
Faust és a Je-
Reinhardt salz-
is fejeződött. A
on már a Burgszin-
alzburgban játszott
ünnepi játékok ve-
megy teljesedés-
mellett a Burgszin-
művészet reprezen-
repelni.
Meg az utolsó évek
elkedvetlenedett.
vő évi ünnepi já-
nem vesz részt.
kötöttesbe lépett a
melyek természet-
mel fogadták és
ak Sváje bármely
ő kezdve ott ren-
sáit. Valószínűnek
a Lugano mel-
fogja kiválasztani
ő fogja rendezni
sáit.

a berlini
gyilkosát

óság halalos ité-
ni afgán követ
övelet az elmúlt
egy afgán szár-
politikai okokból

rehajtották
végzést

azonában végre-
végzéseket. Két
ciángázzal. Or-
egyiküknél a
két perc alatt ál-

és Lapkiné dr.
ron L. Pop dr.

és a már kész szövetáru mennyiségét bejelentések.

Annakellenére, hogy a mezőgazdasági munka teljében van, a paraszt munkanélküliség nő. Június 15-én 230.000 munkanélkülről beszéltek, a valóságban ez a szám 410.000. Rendkívül jellemző, hogy a nyersanyagraktárok tulajdonosai, a vászon len, bőr és különösen a fémkereskedők, a réz, ólom, cink és nikkellárak tulajdonosai elrejtik áru készleteiket a márka zuhanásától való féltelmükben. A rendőrség titkos szolgálatainak minden ébersége ellenére a titkos börtönök, mint a gombák, nünnek ki Berlinben és a nagyobb centrumokban.

A „Paris-Midi” A. N. Jeune tollából cikket közöl, mely megállapítja, hogy Hitler azért élt túl a június 30-i megszárlást mert így akarta Hindenburg, így a junkerek és a nagyipar. Arra számítanak ugyanis, hogy még szükségük van Hitlerre. Ennek az oka Németország gazdasági és pénzügyi helyzete. A rohamesapatok szabadságát katonáinak nagy tömege munkanélkülivé válik. Más megélhetésük nem volt mint az, hogy a rohamesapatok katonái voltak. Nagyon soknak közülük nincs is más öltözete, mint az egyenruha. „Minden német munkanélküli egy jövődöbéli forradalmár” — írja Jeune. A junkerek és a nagyiparosok azt hiszik, hogy Hitler meg tudja akalyozni a forradalmat.

„Bárhogy is legyen” — írja a „La Rebluque”-ben Pierre Dominique, megmarad a nyomor... Majd meglátjuk, hogy mit fog tenni a Hitler-Göring-Göbbels trió a nyomorral szemben. Ez az egymillió rohamosztágot eltávolításával csak növekedhetik. A rohamosztágot hazaküldik, hogy éhenhaljanak.

Az „Action Française”-ben, a francia szélsőjobboldal lapjában Jaques Beinville, a lap világhírű főmunkatársa cikkeztek:

„A június 30-i tragédia hátborzongató. Ezen a napon Hitlernek félnie kellett mindazoktól a veszélyektől, melyek fenyegették. Azt hiszem, indokolt visszaidézni azt az időt, amikor Hitler kancellársága előtt kétszer vonult pihenőre vissza, hogy szétroncsolt idegeit helyreállítsa. Nincs kizárva, hogy megzavart agyában most azt hihette, hogy ellenségeitől van körülveve. Ez a borzadály, a Führernek ez a pánikérzete vajjon nem ragadt rá az egész országra? Az összeomlás óta Németországnak betegek az idegei. Ki őrzi meg ott a hidegvérét? A Reichswehr parancsnoksága talán?”

„Minden homályos, zavaros, kaotikus. Új kifejlődésekre kell várunk, amelyek természetesen még előre nem láthatók.”

butorait
tőlünk vásárolja, 3 előnye van:
1. Minőségben elsőrendűt kap!
2. Otthona izléses lesz!
3. Kézpénzért nagyon olcsón és hitelben kedvező feltételek mellett vásárolható!
SZEKELY és RETI
Butorgyár R. T.
Târgu-Mureș, București, Brașov.

SELECT MOZGO
SYLVIA SIDNEY közkezdvelt művésznő megható filmje:
Szenvedélyek rabszolgái
A férfi főszerepben: FREDERIC MARCH Monopól Paramoun film.

Thyssen, Krupp és Blomberg rendelte meg a véres éjszakát

„Hitler Kruppnál volt látogatóban és innen repült Münchenbe, hogy barátjait a nagyurak parancsára kiirtsa”

Prága, július 9. A németország események a sok ezer emigráns, akik még tavaly februárban voltak kénytelenek elhagyni hazájukat és otthonukat, érhető igazolomba hozták. Lapjainkban élénken jut kifejezésre nem a remény a visszatérésre, hanem inkább az aggodalom a Hitler-előrelépés forradalom sikertelensége miatt. Az emigránsok ugyanis azt remélték, hogy a második forradalom abban az esetben is, ha a kámpókereszes mozgalom legelvetemültebb fűherreinek vezetése mellett zajlik le, még mindig kilátásosabb számukra, mint Hitler, aki most már leplezetlenül odaállt a nagyipar, a nagytőke és a feudálisok mellé.

A Prágában élő emigránsok egyik vezetője, Willy Schlämm, a következőket írja:

Örömfutól a golyók elé
A diktatura kelése felfakadt. Az egyik fűherer kétepi a másikak az ágyából és elcipeli az örömfutót a kivégzéshez. Göring sie megmagyarázni ezt a jelenséget a külföldi lapok tudósítói előtt, és azt mondja: — El kellett pusztulniuk, mert fajtalanok voltak, mert dorbézoltak, mert lopták a répvagyont.

A csikagói gangszterek, a kínai bandavezérek, a délamerikai rablógenerálisok, minden betörő, a világ minden gyermekrontója és lótoívaja nevében tiltakozni kell az esztelen szokás ellen, hogy az új német eseményeket a bűnözés szempontjából ítéljék meg. Németország, amely most vér és sebek alatt nyög, amely a legirózatosabb pornográfia fertőjében romlik, nem csinál politikát, nem bűnözik köztársaságos értelemben, nem gyilkol, hanem mindezt együtt csinálja: — a fasizmust.

Hány száz embert gyilkoltak le?

Ki akar odahallgatni a francia regényírókra, az angol lordokra, a lengyel egyetemi professzorokra, az osztrák komponistákra, a magyar grófokra és olasz írósokra, amikor szubtilis szavakkal elmélkednek a fasizmus szellemi tartalmáról? Dillinger egy korrekt férfi, akinek mind össze az a hibája, hogy konfliktusba keveredett a törvényekkel. Landru egy szerencsétlen beteg, akinek boldogalan hajlamai voltak, az 1934-es urak azonban: fasizták. Mindenki világosan láthatja: ma már nem küzd egyik politikai variáció a másikkal; a június vérengzések vérparájában egyre világosabban bontakozik ki a tény, hogy ezuttal az emberi értékek közössége áll szemben a gyalázatok közösségével.

A június 30-i eredmények lezajlása ma július első hetében még nem tekinthető át. Soha nem fogjuk megtudni, hogy az S. A.-emberek közül hány százat koncolt a fele. A fűherreken elkövetett gyilkosságokat nem lehet elhallgatni, élvégre ők reprezentatív képviselői voltak Hitler hatalmának. De a provinciák kúvárosában, a falvakban történt bosszuhadjáratról nem kerülnek nyilvánosságra a részletek, azokat el lehet csusolni.

Ha Röhm urat, aki Hitler S. A. formációjának megalkotója volt, majd összekötő tiszt Hitler és a Reichswehr között, ha Heinst, aki az elszánná fémgyilkosok csipusa és a párt bálványja volt, ha Ernstet, aki a birodalmi főváros egyenruhás bandájának ura volt, olyan hatalommal, hogy néhány héttel azelőtt magának Hitlernek tanuként kellett résztvennie házasságán, ha Schneidhubert, a müncheni rendőrfőnököt, Schmidet, a bajor formációk parancsnokát, tehát a müncheni pártfőhadiszállás legfőbb urát, ha őket és velük együtt bizonyára az S. A. vezetőség minden tagját felkoncolták — minden eljárás, minden ítélet nélkül, mint ahogy a párok duvadjai szokták forradalmi időkben elnémitani egymást — akkor a banditagyilkosságok legvéresebb napjában bizonyára hasonlóképpen jártak el a kisebb S. A. funkcionáriusokkal

szemben is, akik Hitler, vagy Göringet kritizálni merték.

A mítosz ősjelenete
Minden pedg a történeti ismétlés törvényszerűségét követte. Gondoljunk vissza a nemzeti szocialista mítosz ősjelenetére. Alj Höhler, a leánykereskedő benyomul Horst Wesel (akinek neve emléttésekor a hitleri ünnepeken az angol király követe is tiszteletteljesen feláll) selyemfű lakásába, keresi és megtalálja az uccat perditát, aki eddig neki keresett és most átpártolt Wesselhez. Odalép hozzá és leteríti a versenytársát. Mi történt június 30-án? Alj Hitler benyomult Horst Röhm szobájába. Az ágyban egy örömfű feküdt.

Van-e még ember a világon, aki kételkedik abban, hogy a Reichstag felgyújtását ezek a romlott emberek agyalták ki. Semmiféle puccsot nem készítettek elő. Ernst Röhm, aki tanítómestere volt Hitlernek a puccsok előkészítésében, nagyon jól ismerte az ilyenfajta akciók törvényeit és alig hihető, hogy a puccs elő-

Ötven halott a hőség miatt Londonban és környékén

London, július 9. Angliát néhány napja újabb hőhullám borítja el, mely számos halálos áldozatot követelt. A nagy hőség következtében újból erdőtüzek pusztítják Anglia déli vidékeit. Messzi területen nincs ivóvíz és vannak helyek, ahol egy shillinget is fizetnek egy vödör vizért. A fővárosban és környékén ötven ember halat meg hőgutaiban és szárazra rug azoknak a száma, akiket többékevésbé sulyos állapothban szállítottak kórházakba.

Newyork, július 9. Mig Newyorkban változatlan hevesseggel tovább tart a

estéjén ő és fűherer-társai „házimulatságot” rendeztek volna, dus lakomákkal. Egyáltalában nem szervezték puccsot. Ellenben igaz, hogy Hitler ur preventív ömeggyilkosságot követett el.

A rémület éjszakája

Hogy mi előzte meg a beteg rémület éjszakáját, azt a környező világ ki tudja mikor fogja megtudni. De hogy Hitler mi kergette leghűségesebb katonáinak felkoncolására, az nyilvánvaló. A német éjszaka vérengzését Thyssen Krupp és Blomberg rendelte meg. Hitler Kruppnál volt látogatóban és innen repült egyenesen a müncheni kiselésre. Krupp-féle acélt forgattak meg Heines és Röhm esetében, akik a plebejusok tömegét reprezentálták, ama tömeget persze, amely a lopot, népvagyont többet szeretett volna lakmározni. Hitlernek választania kellett Krupp és a plebs között. Hitler a finom urak mellé állott és azt tette, amit ő is tenni szoktak: orgyikkosságot követett el saját tes vére ellen — az üzlet nevében.

A tompa, éhes, leszegényedett tömeg elleni csalás pedig folyik tovább. A nehéz ipar, a nagybírtok, a szokéklub és a Feichswehr győztek. Nem Hitler ellen, hanem — vele együtt. Ha nem zavarják konceptusukat az utolsó pillanatban, akkor a német fasizmust átmentetik a konzervatív stabilizálás formái közé és megvalósul a tiszta rendőri és katonai állam.

Már tiszában vagyunk a fasizmusmal, jól látjuk grinaszos portréját. Takarékoságot és egységet, önfegyelmet és tiszteletet, spártai igényelenséget és idealizmust, a megvesztegetés végét és a világ rendjének kezdetét hirdeti és most megmutatja igaz arculatát. Tolvajok, kerítők, perverszek, szájhócsk, bankárok, gazfikók. Ime ilyen az egész fűhererhorda, amely mozgósítja a társadalom tévelygőit, amely megzavarja és megnyeri a gyöngelműjüket, amely egész népeket megszedi.

hőhullám, Michigan államban nagy zivatarok vannak. A felhőszakadásoknak eddig öt ember esett áldozatul.
Párizs, július 9. A hőség sulyos vasuti szerencsétlenséget idézett elő. Bordeaux és külvárosai között bonyolította le az utasforgalmat. Megállapították, hogy a kisiklás a hőség okozta, a hőség a sínnek a nagy melegben szétpattant. A vonat mozdonya és szerkecsija kisiklott és felfordult. A mozdonyvezető szörnyethalt, a fűtő és a kalauz sulyosan megsebesült. Az utasok sértetlenek maradtak.

Miklós herceg nyitotta meg a konstaneai cserkészdzsemborit Lengyel, francia, csehszlovák, holland, magyar, török, egyiptomi és orosz cserkészeket várnak a romániai cserkészek táborozására

Bucuresti-Bukarest, július 9. Rendkívül ünnepélyes keretek között tegnap reggel Miklós herceg jelenlétében megnyitották a konstaneai cserkészdzsemborit. Az istentisztelet után a megye prefektusa és Konstanca város primárja beszédet mondtak, majd Barbureanu admirális a helybeli gárnizon és tengeri őrség nevében beszélt, kiemelve a cserkészet fontosságát. Azután következett a cserkészülönimegyek felvonulása Miklós herceg, a tisztikar és a hatóságok előtt. A herceg is beszélt a cserkészekhez, hangsúlyozta, hogy ez az összejövetel lelki összejövetel kell legyen, amely egészséget hoz.

— Ezt biztosítani fogja — mondotta a herceg — a szabadlevegő, a tenger és betöltheti lelketeket a természet, mert ha jól akartok, azt megtaláljátok a természetben. A hegyeknek megvan a maguk varázsa, ugyszintén a tengernek is a magé és ime a gazdag dobrudzsai dombok, szépségükkel és a part, amelyen sátraitokat felvertétek. E szép helyen elmélkedjétek későbbi hivatásotokról, amelyet az életben fogtok viselni.

A dzsemborin 3 lengyel cserkész is jelen van és később nagyobb lengyel csoport is megérkezik, ugyszintén a francia, csehszlovák, holland, magyar, török egyiptomi és menekült oroszok cserkész szövetségeik kiküldöttjei.

Pályázati hírdetmény

Hi községünk keres... Csak elsőrangú előadkozók és praktizált metszők nyújtsák be pályázatukat alulírott címre, kor és családi állapotuk megjelölésével hat héten belül.

Fizetés megállapodás szerint. Utiköltés csak a megválasztottnak lesz megtérítve.

Sacueni, 1934. július hó 1. Weisz Fábán h/ik. e/nök.

OLLA
a legjobb védő fertőző betegségek ellen

Bál

Borsa, július 9. (A)
Hatvannégy kilo rannégyezer kataszt van. Olyan nagy ez esieskében bátran e hely fővárosát. Egy Bukovina, Erdély e van ékelev, ezek ha ról Káprázatosan g rben koldus. Preciz. áció szerint egyet millió lejt ér és a köztudomásulag it a puliszka. Nagy a fa mo) és itt van a P méter magas csucsa. Maguk a külső n nek. De ha fellebben mindennapi életéről, lag árul eléd, mely mokat hagy benned.

Három

Informálom ma rom évtized esemény — 1907-ben tűz pu selbserü gyújtogá nem lehetett gátat ve az egész falu. — 1914-ben a vil orosz kére került Bo nulás után a közpof frontot. Négy eszter t itt az ágyuk és f dett a falura a csapa — 1924-ben, aligho háborus romokat, m ért volna a falu, u Bersára. Ujabb tűz p

Ahol a

S ki hinné, hogy im ahol árvízzel locsolnak legitenek, a zsidó n egyik legnagyobbab áult.

Végeláthatatlan erd ai hegyeket és mély zek az erdők... Itt, álén ringott a chaszid borsaszeratáni erdők szteideig az a legend a magasságos egék r hozta a földre az elő sös rabbinusok ariszto hozta Isent a földre é berek között népszerűt nál bán, de egy olyan tette meg ezáltal az ale vel később átfogta a z részét és egy olyan sz amilyenre a zsidó n még nem volt példa.

Kutov és Koszov k Szeratán telepítette Bálsem, az álmódzó maga pedig elment a k hogy emeliljön eg resse a fenséget a vilá ten tereiben...

S itt, a magas hegy között, a természetet ízban barangolt Izrael merült gondolatibaiban mélységek nyitak meg és három éjjel gond nem tudott erről sem Itt tanulta meg a m és a falevelek zizegés Istent, a világminde léte abban a titokban a legmagasabb régiók robb mélységéig, tök kot.”

Gyorgye k

A borsaszeratáni ha éinek. Ha végigmess a Katarámon túl me egykori juhász unoká vannak győzödvé róla. dik jövőtől) ontják is áldásukat az egyéb vasok. Száznyócvan évvel hit a havasi paraszt visszaverődik az úku A karám közelében l nelmi forrás, a juhoka

Alapitva 1928.

Cradea, Str. Cloroga 1500 lej. Allandó tar

Bál Sém nyomában a borsai erdőkben...

Borsa, július 9. (Az Uj Kelet tud.) Borsa. Hatvanöt kilométer hosszú, nyolcvannegyzer katasztrális hold ingatlanja van. Olyan nagy ez a falu, hogy egyik esikében bátran el lehet bújtatni Erdély fővárosát. Egyébként Lengyelország Bukovina, Erdély és Máramaros közé van ékelve, ezek határolják négy oldalról. Káprázatosan gazdag és kétségbeesetten koldus. Precíz, lekiismeretes kalkuláció szerint egyetlen erdeje nyolcszáz millió lejt ér és a náramarosi embernek köztudomásúlag itt a legnagyobb gond a puliszka. Nagy a falu, 12 ezer lelket számo! és itt van a Pietrosz, melynek 2305 méter magas csúcsát örökös hó borítja. Maguk a külső arányok is lenyűgöznek. De ha fellebbentéd a fátyolt Borsa mindennapi életéről, egy új, különös világ tárul eléd, mely kitűnőhetetlen nyomokat hagy benned.

Három évtized eseményei...

Informátom magam az utolsó három évtized eseményeiről.
— 1907-ben tűz pusztított Borsán. Kicsi szerű gyújtogatásnak volt számvá, de nem lehetett gátat vetni a tűznek. Leégett az egész falu.
— 1914-ben, a világháború legelején orosz kézre került Borsa. Az oroszok elvonulása után a központi hatalmak vertek frontot. Négy esztendőn keresztül dörgöttek itt az ágyúk és fojtogatottan terpeszkedett a falura a csapattestek súlya.
— 1924-ben, alighogy eltakarították a háborús romokat, még mielőtt magához tért volna a falu, újabb csapás zúdult Borsára. Újabb tűz pusztított, száz és egy

néhány házat hamvasztottak el a lángok. Minden jel amellet szólt, hogy gyújtogatás történt, de az eset a mai napig kiderítetlen maradt.

— 1930-ban, négy esztendővel ezelőtt Constantin Danila volt az utolsó csapás. Ő jelentette Borsa végét, Halálrengést hozott és meglödtette a lelkeket. Tűz jött a nyomában és pusztulás és börtön...

Az árvíz nem emberi munka — nem érdemes beszélni róla

— Hát a tavalyi árvíz — kérdelem — azt nem tartják számon?
— A tavalyi árvíz is csapás volt — kapom a választ. De azért az más. Az nem emberi munka...

Nézem a helyszínen azt, ami „Nem emberi munka”. Itt ház volt — magyarázzák — de elvitte az árvíz. Most ott folyik a patak és kacacs uszálnak a ház helyén. Malom volt ott, ahol most ruhát sujkolnak. Mutatják, hogy lejjebb hid volt, hogy országot húzott itt és kovácsműhely állott az országút mentén. De csak homokot látok és halom a zord hegyipatak kavicsaihoz verődő hullámok egyhangú csobogását.

Azok a sorsesapások, amiket a végzet az utolsó három évtizedben mért Borsára „emberi munka” bélyegét viselik magukon. Ezeket érdemes számontartani. Tűzvész, zendülés, háború, — ez igen, ez valami, ezt munkának nevezik, ezt ember csinálta. De az árvíz, amely alig negyven hat házat mesótt el nyomtalanul, az elemek munkája.

Beszélni sem érdemes róla...

Ahol a chaszidizmus bölcsője ringott...

S ki hinné, hogy innen, ebből a faluból, ahol árvízzel locsolnak és tűzvészrel melegítenek, a zsidó nép történelmének egyik legnagyobbszabású fejezete indult.

Végeláthatatlan erdők borítják a borsai hegyeket és mély tölket rejtegetnek ezek az erdők... Itt, az öreg Kárpátok ölében ringott a chaszidizmus bölcsője. A borsaszeratáni erdőkben bujdosott hét esztendőig az a legendás zsidó férfi, aki a magasságos egék ragyogó trónusáról lehozta a földre az előkelő, tudás és gögös rabbinusok arisztokrata istenét. Lehozta Istent a földre és az egyszerű emberek között népszerűsítette. S akaratlannal bá, de egy olyan mozgalomnak vetette meg ezáltal az alapját, mely pár évtel később átfogta a zsidóság nagyobbik részét és egy olyan szervezet lett belőle, amelyenre a zsidó nép életében addig még nem volt példa.

Kutov és Koszov között, a szomszédos Szerétán telepítette le asszonyát Izráel Bálsem, az álmódó szegénylegény, ő maga pedig elment a kárpáti havasok kö-
hogy elmerüljön egyedülállóan és keresse a fenséget a világmindenség végtelen tereiben...

S itt, a magas hegyek és mély völgyek között, a természet vadregényes pompájában barangolt Izráel, álmódó és elmerült gondolataiban és „sokszor nagy mélységek nyitak meg előtte, három nap és három éjjel gondolkozott, de ő maga nem tudott erről semmit.”
Itt tanulta meg a madarak esieségét és a falevelek zizegését. Itt ösmerte meg Istent, a világmindenség Istent, kinek léte abban a titokban kulminál: „Minden a legmagasabb régióktól a legfeneketelebb mélységekig, tökéletes egységet alkot.”

Györgye késői unokái között

A borsaszeratáni havasokon juhászok élnek. Ha végigmész a Csizla-völgyben, a Katarámon túl megtalálod Györgye, egykori juhász unokáit, akik szentül megvannak győződve róla, hogy a nagy Caddik jóvoltából ontják nekik a mai napig is áldásukat az egyébként szűkmarku havasok.

Száználötven évvel ezelőtt gyűlt fej a hit a havasi parasztságban, de erős fénye visszaverődik az ikunokák szemében is. A karám közelében bugyog az a történelmi forrás, a juhokat ma is ott itatják,

ahol Bál Sém fürdött. Elvezetnek a forráshoz és elmondják a régi történetet.

— A szentéletű ember itt fürdött minden nap, amikor pirkadt a hajnal. Télen is fürdött, habár esillogó ezüstös zuzmára borította a fenyőket és havas orkán süvített végig éjszakánként a Kárpátok taraján. Györgye, a juhász ösmerte a szentéletű embert és mert télen igen sajnálta, rőzsekegét vitt a forráshoz és tüzet rakott. Bál Sém sose tudta, ki rakja a tüzet. Egyszer Györgye elkésett, a Caddik észrevette és azt kérdezte tőle, hogy mit kíván. Pénzt akarasz, gyermekeket akarasz, vagy hosszú életet? Mire Györgye azt felelte: **Uszi tri!** Mindhárom akarom.

Györgyének gyermekei születtek, hosszú életet élt, szépek voltak a juhái és esche pusztultak ki.

Bál Sém közben rájött, hogy nem önsanyargatással mutathat utat a zsidó népnek. Más utat kell válasszon, mely inkább felel meg neki és az egész népnek. Hogy a galuth szenvedéséitől amugy is meggyőzt testet nem szabad tudatosan sanyargatni. Népmozgalmat teremtett és télvíz idején nem fürdött a havasi forrás vizében.

De Györgye ikunokáira még mindig ontják áldásukat a havasok, a forrás, a rőzsekegét és a Caddik jóvoltából...

Lupu Kieisz, borsai kamazsól apostól lesz...

Régen történtek ezek a dolgok. Száználötven esztendő mulott el azóta. De a borsai hegyek között ma is élnek ezek a fenséges csodák.

Pár kilométerrel lejjebb, Kutowban élt Bál Sém sógora, Rabbi Gerson, a rabbinusok tanítványa, aki gyűlölte sógorát, mert keveset tanult, sokat gondolkozott s tűszöt viselt és bocskort, s szőrös gubában járt, mint a havasi parasztlak. S gyűlölködött a sógor, míg fel nem ragyogott Bál Sém napja s a sógor kénytelen volt belátni, hogy az, akit gyűlölt, a zsidó nép szent védője, akit a nép szívére zárt.

S itt temették el az öreg Lázár feleségét, Bál Sém édesanyját, aki korán halt el s nem adatott meg neki, hogy lássa, mint fordulnak a zsidó szívek százazrei az ő gyermeke felé. A sírja ma is bucsuhely, szomorú, sápadt gyertyalángok égnek körötte és megtört emberek az eleségedes napjaiban itt öntik ki keservüket. S mintha csak tegnap történt volna, itt él annak a Gigisz nevű zsidóasszony-

nak a legendája, aki rablókkal szövetkezett, de Bál Sém rábeszélésére felosztotta bandáját és végképpen felhagyott mesterségével. A hagyomány arról a látogatásról is tud, amit Bál Sém tett Borsán, ahol megadotta Kieisz asszony fiát. Ez a Lupu Kieisz nevű kamazs nem bízott sok jóval, de a Caddik áldása révén nagy ember lett belőle.

S a chaszidizmus hiteles krónikájában, Kahána, Dubnov és Horodetzki írásaiban, csodálatos módon, de megtaláljuk Bál Sém tanítványai között a mezrisi Rabbi Ber és a nikaloveji Rabbi Dávid mellett a borsai kamazst is, aki Lupu Kieiszből Rabbi Zéov Kieisz — a Bál Sém apostola lett. S vitte a Caddik bizakodó szavát a wóhíniai és ukrainai zsidóknak, hogy ne essenek kétségbe, mert életerők rejlenek még Izráelben és nem vészett el a zsidó nép...

Esztendők mulva, amikor a Bál Sém tanítása meghódította a zsidó nép széles tömegeit, eljutott a chaszidizmus Borsára is. Kikristályosodott formájában viszatért ahhoz a forráshoz, melyből fakadt. Koszovból jött Máramarosba, ahol Rabbi Chaim, Rabbi Jakob Sámson és Rabbi Menedele voltak a Caddikok, a Bál Sém utódok, akik új szemeket kovácsoltak a hatalmas aranyláncba.

Kitaposott uton, a Kopiláson és Havas mezőn keresztül jött be a chaszidizmus Máramarosba. A máramarosi zsidókat primitív helyzetben találta. A krónika azt jegyzi fel, hogy amikor a koszovi rebbe Visóra érkezett az első szombatira, tűszös, hosszuhajú, gubás havasi parasztzsidókat találott ott. Másnap levágatta a hajukat tanítóit küldött Koszovból, aki betűre és imádságra fogta őket.

S nem véletlen műve, hogy Bál Sém utódai Borsán vertek tanyát és megvetet-

ték a dinasztia alapját. A borsai zsidóság volt a leghálásabb anyag, több mint egy évszázadon át őrizték itt meg a chaszidizmust eredeti formájában. A chaszidizmus kinövéséi itt nem bírtak kiburjánózni. Itt tanultak az emberek, s a chaszidizmusból életfelfogás és stílus lett. Később, amikor Ujhely felől a Teitelbaum-dinasztia kezdte éreztetni hatását, s Máramaros okkupációjáért véres versengés indult. Bors megmaradt s chaszidizmus ősi fellegvárának.

Az utolsó három évtizedig... Míg a könyörtelen sorsesapások meg nem háborították a fellegvár rendjét, hogy keletkezzen zürzavar és minden álljon fejetejére...

Bál Sém nem halt meg.

Az az ember, akitől „angyalok remegtek”, aki tudott mindarról, ami fent a magasságos egekben és lent a földön történtek — azt az embert nem sujhathatta le a halál bárdja.

Mint életében, úgy halála után is közvetítő volt ez az ember Izráel népe és Istene között, s törekedett arra, hogy elhárítson minden bajt és gezérát a zsidó nép feje föl.

Egy idő óta azonban elárult a borsai zsidóság...

Bál Sém elköltözött a borsaszeratáni erdőkbe és elvitte kezét a borsai zsidóságról.

Harminc év óta árvízzel locsolnak itt és tűzvészrel melegítenek, esztendőkön keresztül ágyudörgéssel altatják a csecesemőket és a világ gyülekező katonái frisse embervértől mocskos kezekkel anyákon gázolnak keresztül és lányokon, testvérek törnek egymás életére és egyetemlegesen fölénybe helyezik azt, ami „emberi munka...”

A borsai zsidóság áll és vár... megváltást... segítséget... új szót!

Borsa zsidósága új Bál Sémre vár. Vajjon jönni fog...?

Schön Dezső

Önhatalmulag kölcsönvett egy autót és négy embert elgázolt vele két jókedvű fiatalember

Különös autószerencsétlenség vasárnap délben a kolozsvári utcán. Egy fiatal ügyvéd, barátjával, felült egy orvos autójára és a járdára szaladt fel vele

Chifor-Kolozsvár július 9. (Az Uj Kelet tud.) Két jókedvű uriember csiny tevésebből tragikus szerencsétlenség történt vasárnap délben Kolozsváron. A déli órákban dr. Büchler Dezső kolozsvári nőgyógyász Saguna uca 20. szám alatti lakása előtt eltűnt az orvos Buiek autója. A házbeliek érthető megdöbbenéssel vették tudomásul, hogy az értékes turakoesi eltűnt és Büchler dr. azonnal a rendőrségen tett feljelentést ismeretlen tettesek ellen az autó ellopása miatt.

Az azonnal bevezetett rendőri nyomozás egy félórán belül eredményes volt. Ugyanakkor ugyanis a Regele Ferdinand uton atószerencsétlenség történt és

a szerencsétlenséghez kivonult rendőrségi közegek megállapították, hogy azt éppen Büchler dr. ellopott autója okozta.

Az autószerencsétlenség ügyében megindított nyomozás megállapította, hogy a déli órákban a Baritiu uccán keresztül elegáns magánautó száguldott végig meg nem engedett sebességgel. A kereszteződésénél a forgalmi tábla tilost jelzett, de az autó nem fékezett le, hanem teljes sebességgel felszaladt a járdára. A Popa-féle gyógyszerár előtt. Az autó a járdán borzalmas pusztítást végzett. **Egyszerre négy ember került az autó kerekai alá.** Azonnal nagy csoportosulás támadt a szerencsétlenség színhelyén, de az autó vezezője ezzel nem sokat törődött, hanem leszaladt a járdáról, magával hurolvya egy nő áldozatot, aki a sárlányó és a motorház közé szorulva kétségbeesetten sikoltzott. Az autó kétszer megfordult a jelzőtábla körül és megállt. Közben az autóvezető mellett ülő ember le szállt és eltűnt a tömegben.

Megérkezett a helyszínr Chifor rendőrkapitány, a forgalmi osztály vezetője és az autóvezető urat, aki látha tólag illuminált állapotban

még barátságosan nevetgált és rámosolygott a körülötte gyülekező emberekre,

letartóztatta, Chifor ekkor meglepetéssel látta, hogy az autó dr. Büchler Dezső koesija. A súlyosan sérült nőt, aki ról megállapította, hogy Mózes Hermina kolozsvári uriaszonnnyal azonos, beszállították a klinikára.

Csak ezután állapították meg, hogy miként került a jókedvű uriember és barátja Büchler dr. koesijába. A rendőrségen kiderült, hogy az autóvezető dr. Pop Stefan kolozsvári fiatal ügyvéddel azonos, aki barátjával együtt virágos hangulatban sétált a sétány felé. Utközben pillantották meg Büchler Dezső dr. autóját és dr. Pop Stefan helyesnek tartotta, hogy egy kis autótúrán járja körül a vasárnap délben mozgalmas várost. Felültek tehát a koesiba és elhajtottak vele.

Ennek megállapítása után dr. Pop Stefánt szabadlábra helyezték. De az eljárás folyik ellene tovább. Dr. Büchler Dezsőnek visszaszolgáltatták az autót, amelyet nem viselt meg tulságosan a jókedvű urak kirándulása.

A szerencsétlenség egyetlen sérültje Mózes Hermin, akinek

ballába három helyen ottört, jobbkarja is eltört és fején is sérüléseket szenvedett.

Állapota súlyos, de nem életveszélyes, a többieknek semmi bajuk nem történt csak három járókelőnek a ruháját tépteszt az autó.

Dr. Pop Stefanról megállapították, hogy nincs autóvezetői igazolványa.

STANIOL LEPAGE GYÁRI RAKTÁR Kvár Kérjen mintát árlapot

Alapítva 1928.

SCHWARTZ MENYHÉRTNÉ

orth. zsidó leánynevelő intézetében

Cradea, Str. Clorogariu (Uri u.) 8, a beiratás megkezdődött. Intézet díj havi 1500 lej. Állandó tanárnői felügyelet! Idegen nyelvek! Zenei kiképzés! Különö referenciák! Prospektus!

14. JULIUS 10.

rsal „házimulatsá-
dus lakomákkal.
eztek puccsot. El-
tler ur preventív
tett el.”

rémület éjszakája

a beteg rémüle-
környező világ ki-
ndni. De hogy Hit-
éségesebb katonái-
nyilvánvaló. A né-
Thyssen Krupp
neg. Hitler Krupp-
innen repült egye-
lésre. Krupp-féle
és és Röhm tes-
ok tömegét repre-
persze, amely a
bbet szeretett vol-
k választania kel-
között. Hitler a
és azt tette, amit
gyikosságot köve-
ellen — az üzlet

egényedett tömeg
k tovább. A nehé-
a szokklub és a
Nem Hitler ellen.
Ha nem zavarják
pállanában, ak-
tmenteték a kom-
mái közé és meg-
és katonai állam.
nk a faszimussal,
ortrétját. Takaré-
fegyelmet és tisz-
elenséget és dea-
és véget és a vi-
hirdet és most
át. Tolvajok, ke-
bősök, bankárok,
az egész führer-
tja a társadalom
zavarja és meg-
ret, amely egész

niatt
tén

lamban nagy zi-
noszkadásoknak
ldozatul.
óság súlyos vas-
idézett elő. Bor-
zött bonyolított.
Megállapított
a hőség okozta
nagy melegben
mozdonya és
s felfordult. A
thalt, a fűtő és
sebesült. Az uta-
ak.

meg
borít

ar, főök,
omániai

vel cserkész is
gyobb lengyel
ugyszintén a
lland, magyar.
nekült oroszok
küldöttél.

mény

szóב מומחה בעל
elsőrangú elő-
metszők nyujt
rótt címre, kor
jelölésével hat

zerint.
lasztotnak lesz

1.
Weisz Fábían
hítik. e.nök.

a legjobb
édő ferőző
hetőségék
ellen

SPORT

Válraemelve vitték le a pályáról a Hakoah játékosait Csernovicban

Hakoah—Makabi 6:0. Hakoah—Csernovic válogatott 2:0

Csernovicból jelentik: A bécsi Hakoah mérkőzése a várakozáson felül sikerültek. Olyan játékot mutatott be a zsidó csapat, amely Csernovic város futballesemegéhez szokott közönséget is elragadtatta.

Első mérkőzését a Makabi ellen játszotta a Hakoah, amelyet precíz, mutatós játékkal 6:0 arányban győzött le. A bécsi zsidó csapat a futball lenyűgöző iskolajátékát mutatta be, amely mindvégig zápos elragadtatásra készítette a nagyszámú közönséget.

Vasárnap a Makabi ellen mutatott játék alapján 10.000 néző előtt játszotta második meccsét a Hakoah Csernovic válogatottja ellen. A kiváló zsidó csapat megismételte előbbi mérkőzésén mutatott játékát, azonban a góllövésben nem volt szerencsésje. Az első fél-

időben hat kapufát lött a jól működő csapat, a labda azonban mintha meglett volna babonázva: elkerülte a kaput. A második felidőben a tízezer ember harsány buzditása mellett újabb két kapufa után született meg az első gól, majd páre múlva a második is. Ezután a csapat állt a futball minden szépségét bemutató játéka. A mérkőzés végén a közönség betódult a pályára és a játékosokat a pályára vére körüljárta a pályát, majd diadalmenetben vitte a zsidó csapatot öltözéjébe. A csernovici vezetők tárgyalásokat kezdték egy harmadik mérkőzésre, a Hakoah azonban szűfolt programjára való hivatkozásra, elhárítani volt kénytelen a fényes anyagi feltételű újabb meghívást.

Hengerelt a Haggibbor Medgyesen

Haggibbor—Vitrometan 9:2 (3:1)

Medgyes, július 9. A Hakoah ellen készülő Haggibbor immár komplett futball csapata vasárnap Medgyesén játszotta a Vitrometan együttesével, amely a vidék elismerten legjobb tizenegye. A csapat a lendület, az átütőerő, a kombinatív készségnek olyan legmagasabb fokát mutatta, amellyel a mérkőzés 90 percéből nyolc vanig valóságos kapujához szegezte a kiválóságos Vitrometan. Bár a csapat egy autódöntést követően csak az utolsó pillanatban érkezett meg Medgyesre, a benne rejlő játéktudás mégis megszülette megérdemelt győzelmét. Tudósítónk jelentése szerint a pályán egy óramű pontossággal működő gépezet operált, amely a sártól nehéz labdát kilenszerűen kioldta az ellenfél kapujába. A félidő 3:1 volt.

A csapat minden része hivatása magas latán állott. Bíró Szél, aki közmegelegedéssel látta el feladatát.

Ripensia—Universitatea 3:2 (3:1)

Cluj-Kolozsvár, július 9. Bárkinak az agyában született meg az a terv, amellyel a központot „kibrilblizték”, díszeset érdemel elgondolásáért. Ugyanis mint ismeretes a központ a felek meghallgatása nélkül Temesvárra tüzte ki a Román Kupa döntőjét, amellyel a Ripensianak egy nem jogos előnyt biztosított. Az U erre a sérelemre nem válaszolhatott másként, mint hogy csapatát nem állítja ki, inkább lemond a mérkőzés két pontjáról, és átengedi a központ által favorizáltnak látszó Ripensianak a győzelmet. Közben azonban tárgyalások indultak meg a temesvári profikkal és „megállapodás” történt a mérkőzés megtartására.

A temesvári találkozó, amelyre egyébként négyezer néző volt kíváncsi a Ripensia győzelmét hozta, amelyet Cioiac Schwarz és Dobai góljai révén ért el. Az U góljait Ploesteanu és Suriasin lötétek. Bíró Morar Teofil dr.

Ripensia: Zombori, Bürger—Aigner, Deheleanu—Kotormány—Lakatos, Bindea—Beke—Ciolac—Schwartz—Dobay.

Universitatea: Seps, Iancovici—Sfera, Ghilezan—Gáin—David, Orza—Ploesteanu—Ionas—Suriasin—Bacin.

Mindkét csapat óvott.

Két eldöntetlen a WAC bukaresti mérlege. Bukarestből jelentik: a WAC szombaton 2:2 (1:1) arányban végzett a NAC-cal, vasárnap a Vénus-szal ugyancsak eldöntetlenül 4:4 arányban játszott. A félidőben a bécsi csapat vezetett 3:2-re.

Nagyvárad, Crisana—Kinzsi 4:1 (2:0). Marosvásárhely, MTE—Someş Dész 4:0 (1:0).

Nagyszében, ACFR Brassó—HTV 3:3 (0:1). CSMS—Solimii 1:0.

Lugos, Vulturii—LMTE 6:1 (3:1). Temesvár, Ilsa—Rapid 3:2 (2:0). Brassó, Szombaton Astra—Herdan Bukarest 3:1 (1:1), vasárnap Olimpia—Herdan 5:2 (2:2). Resica, UDR—Electrica Temesvár 4:0 (2:0).

A Románia tartalékjai dacára biztosan győzött a megerősített KAC ellen

Cluj-Kolozsvár, július 9. Vasárnap a szabadnapos Románia a KAC-cal játszott barátságos mérkőzést, amelyet 2:0 arányban biztosan győzött le. A Románia legjobb emberei Felecan, Criza, Capusan és Chenderan, a KAC-ban Fábian és a vendég Gál (Ripensia) tüntek ki. A gólokat Nistor és Chenderan II. lötétek. A Románia egyébként igen jó formát mutatott, állandó fejlődésben van és játékosainak önzetlensége révén igen eredményes és mutatós futballt játszik.

Ferencváros vereség és Hungária győzelem a Középeurópa Kupa vasárnapi fordulóján

Cluj-Kolozsvár, július 9. A Középeurópa Kupa küzdelem során vasárnap négy mérkőzés volt, melynek eredményei a következők:

Hungária—Sparta 2:1 (1:0). A Hungária Szabó IV. és Biróval megerősítve, heves küzdelemben biztosan győzte le a

Luchide csak névlegesen maradt a futball-szövetség főtájkára

A szövetség einöki tagságáról lemondott. Nagy viharok a szövetség közgyűlésén

Bucuresti-Bukarest, július 9. (Az Uj Kelet tud.) Izgalmas atmoszférában vasárnap folyt le a futballszövetség évi közgyűlése, amelyen a 836 szavazatból 786 volt jelen, ami a nagy érdeklődés bizonyítéka. A delegátusok leigazolása sem ment zavarok nélkül, de a beadott konzesztációkat Titea Viorel dr. elnök elutasította. A vita folyamán dr. Buteanu Aurel, az Universitatea alelnöke tartott beszédet és kiemelte azt a bámulatramelő fejlődést, amelyen a román futball keresztült. Ma a román futball a legjobb európai futball-nívóján mozog. Kéri, hogy a szövetség jelentéseit két héttel azoknak megszavazása előtt nyilvánosságra hozza. Kívánja, hogy Románia továbbra is szerepeljen az európai amatörkubában. Dr. Buteanu ezután a brutálisítások ellen kel ki és azonnali rendszabályokat sürget olyan játékosok ellen, akik szándékos durvaságra ragadtatják magukat a pályán. Seps esetét hozza fel, majd segély meg-

szavazását kéri Seps és Alé Popescu számára.

Ezután a Barátky-ügy és a válogatott románizálásának ügye került napirendre. A Barátky-ügyben Titea kijelentette, hogy a FIFA határozatait a Barátky-ügyben határozato hozni nem lehet, ami a csapat románizálását illeti, ez uton van, de nem lehet kikeresztelni a hasznos kisebbségi elemeket.

A főtájkár válasza körül óriási viharok voltak. A Luchide ellen felvonult ellenzék szöszlője és támadásokban részesítették Luchidét, akit végül mégis megválasztottak fizetéses főtájkárnak, de a teendők elvégzésére megválasztották mellé Tane Slavescu örnagyot. Az einöki tanácsban való tagságáról Luchide lemondott, helyébe Radu Isratet választották meg.

Az ellenzék tehát sikert aratott Bukaresben. Luchide most már csak mint névleges főtájkár szerepel a szövetségben.

TURISZTIKA

Négynapos kirándulás a Gyilkostóhoz. A Haggibbor turisztikai szakosztálya négynapos kirándulást rendez a Gyilkostóhoz. Indulás július 14-én, szombaton este 11 órakor. Utirány: Kolozsvár—Marosvásárhely—Szováta—Gyilkostó—Borszék—Szászrégen—Kolozsvár. Jelentkezni kedden, szerdán és csütörtökön este fél 8-tól fél 9-ig a klubban lehet, ahol a vezetőség szívesen ad minden a kirándulásra vonatkozó felvilágosítást.

KÖZGAZDASÁG

Ujabb határozatok a kompenzációs rendszer kérdésében

Bucuresti-Bukarest, július 9. A kormány gazdasági bizottsága tegnap délután Teodorescu kereskedelem és iparügyi miniszter elnökletével a kereskedelmi minisztériumban értekezletet tartott.

Az értekezleten a következők vettek részt: Constantin Georgescu miniszteri főtájkár, Orghidan, a legfelsőbb kontingentálási bizottság elnöke, S. Gr. Dimirescu kereskedelmi igazgató, H. Poliru, az importszabályozó hivatal igazgatója, Mandescu a Jegybank vezérinspektora, Staicovici a bukaresti Kereskedelmi és Iparkamara elnöke és Negreanu a kamara gazdasági tanácsadója.

Az értekezleten a gazdasági bizottság megtárgyalta azokkal az országokkal szemben teendő intézkedéseket, melyekkel szemben kereskedelmi mérlegünk passzív.

A kvótákra vonatkozólag végleges határozatot nem hoztak, azt kedden a Jegybank referátuma alapján a kontingentálási bizottság fogja elvégezni.

A rossz termés miatt a román kormány nem tehet eleget a francia kormány kérésének és nem járulhat hozzá 20.000 vagon kukorica kiviteléhez és a jövőre nézve fenntartja a gabona exportjának prohibícióját.

A pénzügyminisztérium által kért megtakarítások miatt elhatározták, hogy Románia nem vesz részt a bari (Olaszország) nemzetközi vásáron.

A Consum új száma

gazdag tartalommal jelent meg. A bankárt, a gyáros, a kereskedőt, a vállalkozót egyaránt érdeklő gazdasági és gazdaságpolitikai kérdésekről írt cikkek közül a főbbek címei a következők: Az osztályorszájak ültetvényezésének átszervezéséről intézkedik a módosított törvény. Francia repülőgépgyáraknál 300 millió lejes rendelést eszközölt az állam. Az új költségvetési egyensúlyának biztosítására a költségvetési törvény messzemenő felhatalmazást ad a kormányoknak. Másfél millió dollárért mondott le az állam a gyufaszervezők módosítására megszavazott törvénnyel 50 százalékos lesz a minimális kényszerigezési kvóta. Folytatja a Consum legújabb száma a konverziós törvény végrehajtási utasításának ismeretét, ugyszintén leközi a romániai biztosító intézetek 1933. évi mérlegét. Fizetéskeptelenségek. Uj cégek és cégváltozások. Készültségek és árlejtések első forrásból olvashatók a Consumban. Kérjen mutatványszámot a kiadóhivatalból, Cluj, Postafiók 127. (Str. Iuliu Maniu 3.)

AZ UNIVERSITATEA NYERTE A HAGGIBBOR TENISZKUPÁT. Ma fejezték be a Haggibbor-kupa versenyeit, melyért ezidén is a három kolozsvári egyesület: U. Haggibbor és KAC küzdött és az elsőjeget ezúttal is csak a pillanatnyi szerencse döntötte el — ezúttal az U javára. A befejező mérkőzések szenzációja a férfi páros volt, amelyben a haggibborista Radó—Eros pár 3:6, 6:3, 7:5 arányban győzött a Gábor—Faur U pár ellen.

A T

merl a fő

Sztambul, j...
ból való men...
vizsgálobizotts...
sét. Első inté...
jést hoztak a...
máynak az

Juliu

Cluj-Kolozsv...
let tud.) Meg...
hogy a tépar...
ságokkal kar...
Kolozsváron...
az elkövetke...
már jóelőre...
bának június...
történnie, de...
még nem vol...
a szervezéssel

Vai

A vállalatok

Arad, július...
A nemzeti par...
zete most Arad...
ganizáló nagy...
lache és Vaida...
lésen előbb M...
det, aki Pop-C...
majd különböző...
Vaida Sándor

A törvényne

A törvényne...
A román elen...
számarányá...
viseleve len

Mert mit jelen

erejét, a népn...
mányzását. Jog...
tartják az álla...
államot. Mert...
időkben az ara...
apja munkájáb...
akarta, hogy ö...
kapjon, azt mo...
oláh és egyél p...

Egy hang: Te

— Nem. — fe...
bat cselekszünk...
vagy szlovák jö

SZTIKA

Kirándulás a Gyilkos-
bor turisztikai szak-
os kirándulást rendez
kirándulóhelyére. a
adulás július 14-én.
II órákor. Utirány:
Sztársárhely—Szovátá-
zék—Szászrégen—Kö-
ni kedden, szerdán
te fél 8-tól fél 9-ig a
ol a vezetőség szíve-
kirándulásra vonat-

ZDASÁG

**Atározatok
ációs rendszer
ésében**

st, július 9. A kor-
zottsága tegnap dél-
ereskedelem és ipar
ökletével a kereske-
ban értekezletet tar

következők vettek
Georgescu miniszte-
hidán, a legfelsőbb
zottság elnöke, S.
teskedelmi igazgató,
rtszabályozó hiva-
polescu a Jegybank
uicovici a bukaresti
arkamara elnöke és
gazdasági tanács-

gazdasági bizott-
zokkal az országok
intézkedéseket, me-
ereskedelmi mérle-

tközöleg végleges
ztak, azt kedden a
a alapján a kontin-
fogja elvégezni.
liatt a román kor-
zet a francia kor-
nem járulhat hoz-
korica kivételéhez
ontartja a gabona
előját.
rium által kért
nt elhatározták,
vesz részt a bari
közi vásáron.

Uj száma

jelent meg. A ban
ereskedőt, a vállal-
elő gazdasági és
rdésekről írt cik-
mei a következők:
üzletvezetésének
edük a módosi-
repülőgépgyárak
endelést eszközölt
égvétel egyensu-
költtségvetési tör-
atalmazást ad a
millió dollárról
gyufaszereződés
zatt törvénnyel
minimális kény-
olytatja a Con-
konverziós tör-
sításának ismer-
özüli a romániai
évi mérlegsta-
ptelenségek. Uj
Közszállítások
sból olvashatók
mutatványszá-
Cluj, Postafiók
3.)

A NYERTE A
UPÁT, Ma fejez-
upa versenyét,
n kolozsvári egye-
AC küzdött és az
a pillanatnyi sze-
ttal az U javára.
enzációja a férfi
a haggiborista
7:5 arányban
U pár ellen.

**A Trákiából elmenekült zsidók
visszatérnek lakhelyükre,**

**meri a főnök hatóságok megforrást ígértek az antiszemita
agitátorok ellen**

Sztambul, július 9. A zsidók Trákiá-
ból való menekülése ügyében kiküldött
vizsgálóbizottság megkezdte működé-
sét. Első intézkedései bizonyos enyhü-
lést hoztak a közvéleményben. A kor-
mánynak az az ígérete, hogy büntető

szanckéioakat fog alkalmazni az anti-
szemita agitátorok ellen, arra készte-
tett több zsidó családot, hogy vissza-
térjen elhagyott lakhelyükre. A ható-
ságok felfüggesztették a Milpi Inkilap
cimű antiszemita folyóiratot.

**Julius 20-án lesz a kolozsvári
próbagáztámadás**

Cluj-Kolozsvár, július 9. (Az Uj Ke-
let tud.) Megírta már az Uj Kelet,
hogy a térparancsnokság a helyi ható-
ságokkal karöltve gápróbat rendez
Kolozsváron, hogy a város lakossága
az elkövetkező háboru veszedelmeit
már jóelőre megismerje. Az első pró-
bának június 30-án kellett volna meg-
történnie, de miután a munkálatok
még nem voltak teljesen előkészítve,
a szervezéssel megbízott bizottság jú-

lius 20-ra halasztotta.
A bizottság felhívja a lakosság fi-
gyelmét arra, hogy a plakátokon kö-
zölt és a jövőben is közlendő intézke-
désekre ügyeljen és tartsa be a július
20-ra kiadott rendeleteket. A támadás
pontos idejét nem közlik, a bizottság
ugy találta, hogy meglepetésszerűen
kell a lakosságot „megtámadni”, hogy
megfelelő lélekjelenléttel tudjon „véde-
kezni” a veszedelem ellen.

**Vaida Sándor feltűnéstkelő
beszéde Aradon az etnikai
származás alapján való
kormányzásról**

**A vállalatok az etnikai származás alapján kell hogy alkalmazzák
tisztviselőiket és munkásaikat. Miért tartja helytelennek a nemzeti
munka védelméről szóló törvényt Vaida**

Arad, július 9. (Az Uj Kelet tud.)
A nemzeti parasztpárt erdélyi szerve-
zete most Aradon szervezte meg reor-
ganizáló nagygyűlését, melyre Miha-
loche és Vaida is megérkezett. A gyű-
lésen előbb Mihalache tartott beszé-
det, aki Pop-Ciceo emléket idézte fel,
majd különböző felszólalások után
Vaida Sándor tartott nagy beszédet.
— Egy ország életét — mondotta
többek között Vaida, — a városok irá-
nyítják. Aradnak is meg kell adni ezt
a jogát, Aradnak románoknak kell len-
nie és meg kell nyilatkoznia. Aradnak
azelőtt német jellege volt. A magyar
állam városi politikája azonban szinte
egészében magyar várost csinált belő-
le. Ime ezért kell itt erőteljes román
életet teremteni: Tegnap a magyar új-
ságíró urak megkérdezték tőlem, hogy
mi a véleményem a nemzeti munka
védelméről. Az újságírók többsége he-
lyesen adta vissza nyilatkozatomat.

*Az etnikai származás tör-
vénye*

A törvénynek egyetlen hibája van.
A román elemnek a lakosság etnikai
számarányához mérten kell kép-
viselve lennie a hivatalokban.

A törvényben pedig ez nem így van.
Nekünk kérnünk kell Romániában a
román elemek aránylagos megnyilat-
kozását az egész vonalon. Hogy a de-
mokráciát ne az állampolgárság, ha-
nem

*a román etikai arányszám alapján
értelmezzék.*

Mert mit jelent a demokrácia? A nép
erejét, a népnek a népért való kor-
mányzását. Jogos az, hogy akik fenntar-
tják az államot, irányíthassák is az
államot. Mert azt kértem: ha magyar
időkben az aradhegyaljai román fiu
apja munkájából tanulni tudott és azt
akarta, hogy ösztöndíjat, vagy állást
kapjon, azt mondták neki: erigj felre-
oláh és egyél puliszkát.

A felkészültség kérdése

Egy hang: Tegyük mi is így!
— Nem, — felelte Vaida. — Mi job-
bat eslekszünk. Ha a magyar, sváb,
vagy szlovák jobb, akkor el is foglal-

ja az állást. A mi gyermekeink váll-
veve tanuljanak, hogy az első legye-
nek. Isten őrizzen meg attól, hogy az
országot

*a magyaroknál, zsidóknál, néme-
teknél felkészületlenebb románok
vezessék.*

De, hogyha Adám hegyaljai Paraszt
fia kitüntetéssel tette le a vizsgát és
ösztöndíjat kapott külföldre, hazajön
tanulmányai elvégzésével. Azt kértem:
miért ehét? A vállalatoknál az alkalm-
mazottak hatvan százaléka nem rom-
mán. A minisztériumokhoz hiába
megy, nem talál kenyeret.

— A feltételek tehát nem egyenlők.
Mi mindnyájan tudjuk, hogyan emel-
kedtünk fel. Nekem még ma is vannak
paraszt rokonaim, mert én magam is
csak a negyedik generációja vagyok a
parasztságból kinőtt családomnak.
Ha nekünk oly mély gyökereink van-
nak a román népben és ha a nép aka-
rata úgy akarta, hogy elég erősek leg-
yünk a kormányzásra, mint ahogy
én és barátaim kerültünk és ha isten
segítségével a király bölcsességével
Mihalache lesz a jövő miniszterelnöke,

*nem mehet ő is minden torturán
keresztül azért, mert nem tehetett
semmit a román nép gyermekeiért.*

A törvény ravaszsága nem tart szá-
mot az etnikai elemmel. Aki tegnap
még Magyarországon élt, ma román
állampolgárságot kapott, előnyben ré-
szesülhet az állásoknál.

— Igazsággal tehát és sovinizmus
nélkül.

— Ma az aradi muzeumban voltam
és láttam ott egy egész épületszárnyát
az 1848-49-es magyar emlékekből.
Egyes aradi urak azt hirdetik, hogy
mit keresnek román muzeumban ezek
a magyar műemlékek? Dobjuk ki on-
nan.

— De nem dobhatjuk ki olyan köny-
nyen. Örököltünk közöttük nagybecsű
műemlékeket is, amelyeknek eltávolí-
tása veszteség volna. A mi történel-
münknek is dokumentumai. Gyermeke-
ink látni fogják ebből egyes kormány-
zási rendszereknek hibáit és ostobasá-

gait, melyeknek következtében egy or-
szágot darabokra lehet tépni. Meg fog-
ják tanulni, hogy azt tegyék, ami jó
volt és hogy megtisztítsák magukat a
büntöktől, hogy boldog lakosságtól la-
kott gazdag országot építsenek.

— Nyilvánosan akartam erről be-
szélni, hogy nyilvánvaló legyen: nem
sovinizmus kell nekünk, hanem egyen-
lő jogok kellenek. Az egyenes és köz-
vetett adó nyolcvan százalékát mi fi-
zetjük, tehát ennek az arányában kell
nekünk etnikai alapon az ország veze-
tésében résztvenni.

Beszélt a párt helyzetéről, majd Mi-
halachet ajánlotta a pártelnöki tisztre,
amit a közgyűlés nagy lelkesedéssel fo-
gadott.

*Egyéb nemzeti paraszt-
párti gyűlések*

Mihalache Aradon a Dimineatanak
adott nyilatkozata, amelyben kijelen-
tette, hogy a temesvári kizárások su-
lyos fegyvelemsértés miatt történtek.
Stan Vidrighin, aki nyilatkozatot tett
hogy a Bocu Sever és párthivei által
hozzá juttatott táviratot nem írta alá,
hanem a neve tudtán kívül került oda,
nem zárták ki a pártból.

Az aradi gyűléssel egyidőben Buka-
restben és Jasiban is nagygyűlést tar-
tott a nemzeti parasztpárt. Bukarest-
ben Madgearu elnökelt, Jasiban Costu-
chescu. Mindkét gyűlésen hangsúlyoz-
ták a párt egységét és követelték a
nemzeti parasztpártnak a hatalmat. A
jasi gyűlés feltűnést keltő eseménye
volt Costachescu beszéde, aki élesen
kelt ki azok ellen, aki politikai indu-
latában a koronát sem átálják megtá-
madni.

*Alig ezer ember vett
részét a „hivatalos” nem-
zeti parasztpárt bányási
nagygyűlésén*

Timisoara-Temesvár, július 9. (Az
Uj Kelet tud.) Ismeretes, hogy június
19-én a nemzeti parasztpárt bányási
frakciójának a Bocu Sever vezetése
alatt álló ugynevezett manuista cso-
portja hatezer ember részvételével tar-
tott gyűlést. Ennek ellensúlyozására
vasárnap a vaidista csoport hívta egy-
be az embereket, ide azonban csak alig
ezer párthive jött el a vaidista csoport
nak. Rendőri segédlet is kivonult, hogy
az esetleges zavargásokat elkerüljék.
Potarea nyitotta meg a gyűlést, majd
Baran Coriolan volt prefektus, a vai-
dista csoport vezetője tartott beszédet.
Brudariu Adrian, a lupista frakció ve-
zetője kijelentette, hogy meg kell tisz-
titani a főregőtől a pártot.

1922 óta nem volt nagy mosakodás
a pártban, ezért volt most szükség a
tisztító akcióra. A pártból csak az ma-
radt ki, aki a mosakodás proceduráját
nem tudta elviselni. Bocu szerinte a re-
vizíós mozgalmak szószólóival azonosít-
ja magát, amikor hitlerizmust akar esi-
nálni Romániában. Gandea dr. a libe-
rális rezsimet a demokrácia jegyében
bírálja és tiltakozik az ellen, hogy a
bánság egyes helyeire magyar és zsi-
dó orvosokat neveztek ki.

Délután a pártvezetőség gyűlésén
Vaida beszélt, aki elmondotta, hogy
mindent megpróbált, hogy Bocu észre
tértse, de ez nem sikerült sem neki,
nem Mihalachenak.

A párttagozat Vaida Sándort elnök-
ké, Potareat diszelnökké választotta.

PHAROS KÖNYVEK

**ZSIDÓ
MINIATURÖK**

Megjelenik szeptember hó 1-én!

BUZIÁS GYÓGYFÜRDŐ (Román Neuheim)
 természetes, páratlan szénsavas, radioaktiv, sós-vasos forrásokkal
Biztos gyógyhatás s z i v
 és vérkeringési zavaroknál, szervi, elhízásos, érelmeszesedés, vesebaj, vérszegénység, izomcsúsz, hólyaggyulladás és kimerüléssel járó idegesség esetén.
Női betegség
 a változások zavarok, fertőző betegségek nyomán nyomán fellépő
 idegbajok (Tabes etc) eseteiben a legjobb eredménnyel.
 Ivókurák, szakszerű orvosi kezelés.
Kitűnő konyha, elsőrendű szállodák,
 diétás penziók, mérsékelt árakkal. Új modern uszoda, napfényes stranddal.
 A CFR vonalain 50 százalékos utazási kedvezmény. Alkandó katonazené. Pausál
 kurák az „Európa” utazási irodák útján.
Fürdőidény május 15.-től október 1.-ig
 Prospektust, felvilágosítást, szívesen küld **MUSCHONG BUZIÁSI GYÓGY-
 FÜRDŐ R-T.** Fürdőigazgatóság Buziás (Banat)

Az erdélyi Jabotinsky-párt és Brith Trumpeldor nagyváradi konferenciája

Lapunk terjedelméhez képest készségelel anduk helyet az erdélyi Jabotinsky-párt nagyváradi konferenciájáról beküldött tudósításnak. Bár az Új Kelet a cionizmus belső kérdéseiben föltötte áll a pártsemptomoknak, mégsem haladhatunk el megjegyzés nélkül a Jabotinsky-párt konferenciájának ama határozata mellett, amely az országépítő alapok, a Keren Kajem és a Keren Hajjeszod bojkottálását mondja ki. A Jabotinsky-párt ezzel a határozattal a cionista országépítés legfontosabb eszközeire emel fejszét és ezzel veszélyeztetni magát az országépítést. Különösen fájdalmas, hogy a konferencia rem átalította az Erdélyi Zsidó Nemzeti Szövetség képviselőjének oly konciliáns hangú nyilatkozata után sem, meghozni azt a cionista etikával semmiképpen össze nem egyezethető határozatot. Hiszszük, hogy az erdélyi cionista közvélemény továbbra is tántoríthatatlan hűséggel fog kitartani az országépítő alapok mellett, amelyek egyedül biztos pillérei annak a leendő zsidó államnak, amelyért a Jabotinsky-párt is küzd.

A konferenciáról szóló tudósítást itt közöljük:
 A napokban tartotta meg Nagyváradon konferenciáját az erdélyi cionista Jabotinsky-párt és a Brith Trumpeldor. A konferencián a régi párhíveken és a Brith Trumpeldor egyes csoportjain kívül számos új tag és érdeklődő vett részt.

A Jabotinsky-párt konferenciája zárt ülésen különösen szervezkedési problémákkal foglalkozott és így megvetette a további életérő szervezeti eredményező propagandá alapját. A fentebb közölt határozatokat is a pártkonferencia hozta és ugyancsak elfogadta azokat a Bétár konferenciája is.

A Bétár konferenciáján a nagyváradi város háza dísztermében dr. Klein Ernő (Nagyvárad) nyitotta meg a helyi szervezőbizottság nevében héber nyelven, majd románra fordítva a szót, a haláságoknak köszönetet mondott azért az előzékenyséért, amellyel a konferencia megtartását lehetévé tették. Ezután német és magyar nyelven beszélt dr. Klein és ismertetve mindazokat a szempontokat, amelyek azt a zsidó is, aki a zsidó reneszánsz mozgalmától távolabb állt eddig, ma arra a meggyőződésre juttatják, hogy a legerélyesebb tempóval, a legnagyobb áldozatok árán is a maximális lehetőségeket kell kihasználni és kiépíteni a zsidóság részére ott, ahol annak egyedüli intézményesen biztosított talaja van: a zsidóságnak visszatért Palesztinában, a Jordán mindkét partján.

Ezután Fischer Ernő beszélt és megállapította, hogy az, amit Jabotinsky pártja zászlóbotásakor mint külön programot hirdetett és amiért a pártnak a legkülönbözőbb szemrehányásokat, sőt sértéseket kellett hallgatnia, az ma nagyon kevés ponttól eltérve, az egyetemes cionista mozgalomnak a követelésévé vált. Tul a programon azonban annak megvalósítása kövekezik és a megvalósítás módszerein áll, hogy sikerül-e vagy sem. Jabotinsky programját, amely par excellence politikai program, nem lehet jótékony, hanem csak állampolitikai mód szerű megvalósítani. A földreform, az agrárkölcsonök, a szabad bevándorlás, a szuverén állam intézmények, a zsidó települést védni hívott zsidó légio kérdését csak politikai eszközökkel lehet megoldani.

Kilenc éven keresztül próbálkoztak Jabotinskyk a cionista közvélemény, a kongresszus és a cionista intézmények

meggyőzésével és meghódításával. Ez a munka annyi erőt és kitartást igényelt, hogy jórészt fel kellett érre az időre függeszteni a közvetlen akciókat. A szervezés rosszindulatán azonban megtört minden becstelenségre törekvés.

Ez a felismerés meggyőzte Jabotinskyt és pártját arról, hogy nem küzdhetnek két fronton: befelé a cionistákkal és kifelé a zsidó állam felámasztását gátló tényezőkkel, hanem a hasznos és halaszthatatlan munkát választva, érdektelenséget kell hogy bejelentsenek a kécsinyes szempontokon felülemelkedni nem akaró szervezettel szemben, amelyek ahelyett, hogy örvendene, ha egy néhány megbízhatóan cionista zsidóval több juthat be Palesztinába, nem tud sürgősebb feladatot, min hogy a Bétárt a bevándorlásból kizárja.

A következő szónok Aron Propes (Riga) volt, aki a konferencián a Bétár világszervezet vezetését képviselte. Herzl Tivadar halálának harmincadik évfordulójáról beszélt Propes és ezzel kapcsolatban lendületesen ismerte Herzl állampolitikai koncepcióját, amelyről színtelen a cionista szervezet eltért.

A nagy ovációval fogadott beszéd után az Erdélyi Zsidó Nemzeti Szövetség nevében Reiter Károly, a Palesztina Hivatal elnöke üdvözölte a konferenciát.

A Zsidó Nemzeti Szövetség a Jabotinsky-pártban érdekes csoportot látja, amelyről nem óhajt lemondani, hanem a szép eredményekre vezető közös munka útját keresi. Örömmel ragadja meg az alkalmat, hogy erről a helyről nyilvánítsa ki, hogy az E. Zs. N. Sz. őszintén rész vesz abban a tiltakozásban, amely ma a világ zsidóságát a Stavsky fejére kimondott halálos ítélet ellen összefogja. Ez az ítélet a cionizmuson belül folyó testvérharc legcsúnyább momentumá. Őszintén sajnálja a Zsidó Nemzeti Szövetség azt is, hogy az elvi harcok folyamán a cionista mozgalom egy értékes csoportja a bevándorlástól el lett zárva és reméli, hogy ez az állapot rövidesen megszűnik, a cionizmus érdekében.

A nagyjelentőségű üdvözlőbeszéd után percekig ünnepelte a konferencia Reiter Károlyt, aki az egyetértésre való buzdításnak ezt a szerencsés formáját találta meg.

Az erdélyi Mizrahi mozgalom nevében Ráth Efraim (Nagyvárad), a Cöiré Mizrahi nevében Just Mose (Nagyvárad) üdvözölt a konferenciát. Mindkét szónok kihangsúlyozta, hogy a Mizrahi mozgalom egy uton halad Jabotinsky pártjával, de a zsidó tradíció respektálásá epp a zsidó nép érdekében epp olyan elengedhetetlen szükségesnek tartja Palesztinában, mint a politikai önállóság iránti követelés. Kéri a konferenciát, hogy ebben az értelemben bővítse ki programját. Friedmanné (Nagyvárad) a Násé Mizrahi (mizrachista nők) nevében kíván szerencsét a Jabotinsky-pártnak és Bétárnak ahhoz a harchoz, amelyet a cionista szervezeten új szellem bevezetéséért vív.

Nussbaum Sámuel a Zs. N. Sz. társelnöke a városi cionista helyi csoport nevében üdvözölte a konferenciát.

Oppenheimer a nagyváradi Bét-csoport nevében kíván jó munkát a konferenciának, ami után a konferencia az elnökséget választja meg.

Dr. Klein Ernő bejelenti még a nagyváradi Jabotinsky csoport megalakulását, ezután a konferencia üdvözlőüzenget küld Tatarescu miniszterelnöknek, aki tudvalevőleg a romániai zsidók petíció-

ját a palesztinai kormány politika és bevándorlási feltételek megjavítására a leg nagyobb jóindulattal fogadta és magáévá tette. Ugyancsak üdvözölte táviratilag a konferencia Vladimir Jabotinskyt, valamint a jeruzsálemi börtönben szülődő Abraham Stavskyt.

A konferencia megnyitóját, amelyet egyébként a párt „ideológiai” ellenfelei rájuk jellemző módon tüsszentőpor hinté sével akartak megzavarni, a leglelkesebb hangulatban ért ezek után, a Hatikvah hangjai mellett véget.

A Jabotinsky-párt és a Bétár konferenciái egyébként a következő fontosabb határozatokat hozták:

Az erdélyi cionista Jabotinsky-párt újra felveszi a munkát és a mai helyzetnek és cionista közvéleménynek megfelelően a maga táborába hívja Erdély hamisítatlanul cionista tömegeit.

A szervezkedés intézésére a konferencia szervezőbizottságot választ, amelynek a titkársága egyelőre Petrozényban működik.

A konferencia törhetetlen bizalmát fejezi ki Vladimir Jabotinsky és a párt központi vezetősége iránt, biztosítja arról, hogy rendeleteit feltétlenül végrehajtja.

Kijelenti a konferencia, hogy a cionizmus célja: a zsidó állam ujjáépítése a Jordán mindkét partján, történeti határainak megfelelően, zsidó többséggel és zsidó állami intézményekkel. Ezen cél elérésére egyedüli eszköznek a tömegbevonást tartja, tiltakozik az angol Palesztina-kormányzatnak a zsidó bevándorlást korlátozó intézkedései ellen és örömmel üdvözi a petíciós mozgalmat, amely az eisz komoly és méltóságteljes lépés ezen célkitűzések elérésére.

Mivel hogy a zsidó állam gondolata nem képzelhető el a zsidó vallás nélkül, ezért követeli a konferencia a zsidó vallás törvények betartását a palesztinai jiusv intézményeinél a zsidó szellem bevezetését a zsidó iskolákba és az ellenszélők eltávolítását a felelős helyekről.

A konferencia megállapítja, hogy a jelenlegi cionista exekutívó nem képviseli a cionista mozgalmat, annak működését a cionizmusra és a végelelra: a zsidó állam ujjáépítésére károsnak tartja, ezért bizalmatlanságát fejezi ki vele szemben és lemondását követeli.

A konferencia magáévá teszi a világ-unió azon rendelkezését, hogy mindaddig, amíg a cionista exekutívó a százezer béteri kitiltást Palesztinából vissza nem vonja, az alapok (Keren Kajem és Keren Hajjeszod), nem támogatja. Bizalmatlansággal viseltetik ezen alapok vezetésével szemben, miután a begyűlt pénzek felhasználásánál pártpolitikai szempontok érvényesülnek.

A konferencia követeli a fokozottabb zsidó bevándorlást Palesztinába, a zsidó nép, és az ország szükségletének megfelelően. A cserififikátok számának meghatározását és azoknak elosztását, egy az összes cionista pártok képviselőiből megalakult legfőbb bizottság arányosan végezze.

A konferencia lelkesedéssel üdvözi Aba Achi-Meir és Rosenblatt testvéreket felmentésük alkalmából, bántulást és esodátlatát fejezi ki Stavskynek, akinek ártatlanságáról meg van győződve, biztosítja őt rokonszenvéről és küzdeni fog ügye érdekében a biztos felmentéséig.

A konferencia elhatározza legsürgősebben egy magyar nyelvű hetilap megindítását a propaganda intenzív tétele és a szervezeti kapcsolat fenntartása érdekében.

A délutáni ülésen a Bétár konferenciája szervezeti problémákkal foglalkozott. Az erdélyi tartományi szervezet vezetőségének székhelyét illetően a bukaresti országos vezetőség egy hónap múlva fog határozni.

Kultürember könyvtárából bem hiányozhat

Horabin:
Mire tanít a gazdasági földrajz?
 tanulmánya.

Ára 40.- lej. Megrendelhető az Új Kelet könyvosztályától az összeg és portó költség (10 lej) előzetes be küldése mellett.

Ösztön, kultura, illúziók
AZ EMBER HARCA
 a civilizáció rabságában

Írta: Dr. Gartner Pál
LEPAGE -nál Árja 54 lej
 Cluj kérjen ingyen orvosi jegyzéket

APRÓ HIRDETÉSEK

Egyesületi közléssel egy sós 2 lej, vasárnapos betűvel 3 lej. Legkisebb apró hirdetés 20 lej. Aláíráskérésnek 20 százalékos kedvezmény. Apróhirdetések díja előre fizetendő. Jelzés levelet csak egy tőzslőben, ha portóbélyeg mellékelve van.

Hölgyek figyelmébe! Izsák Elekné Honvéd uca 36-ról elköltözött Kalvin uca 7. emeletesház földszintjén, Vállaló ócsón mindennemű ruhavarrást.

Kiadó különbejáratu butorozott szobanapos kertés udvarban. Reg. Ferdinand 107. földszint.

Fűzők? Melltartók? legelőnyösebben Garmid Szalonban Str. Neulucea (Korniss u.) 2. Renner palota.

Előnyomtatás a legújabb minták szerint fehérneművarrás, kézi és géphímzés, csipkevarrás, függöny, ágyszerű összeállítás monirozás legszebben, legőcsöbönban FISCH BÖSKE kézimunkaszalonjában Cluj, Str. Baritiu 16.

Filleges nyelvkurzusok románból. Kezdek, erős kezdők, haladók. Hatos csoportokban. Bővebbet „Libró”-ban, Str. Memorandului 8.

Férfigyelmegeknél, végszális zavaroknál azonnali segítség. Bizalommal küldjön válaszleveglet „Laboratórium” Brasov, Str. Bratianu 64.

Faaprító berendezés 12 lóerős motor, fűrés és dupla balta, kitűnő üzemekepes állapotban elköltözés miatt eladó. Cím a kiadóban.

Három szoba központban, iroda részére, jutányosan kiadó. Ertekezni Cal. Reg. Ferdinand 7.

20 évi gyakorlattal műszaki tisztviselő mozdonyvezetői vizsgával állást keres. Fischer Satumare, Vladimirescu 21.

Kiadó üzlethelyiségek: ucaul, udvari Regele Ferdinand 21 Farkas bökerekesdönél. Ugyanitt eladó vízvezeték berendezések, két Gama gyármányu 8 lóerős, 150 voltos villanymotor, acélrollók. Ugyanitt kapualatti kirakatok kiadók.

Rövid, kötöttáru szakmában legalább tíz évi járássággal bíró högy felvétetik. Wolf, Dej.

Egyióvtas 150 voltos villanymotort, lehe főleg függőlegest, keresek. Cím a kiadóban.

Pfűszirozást, angol, francia női ruhák készítését ócsón vállalja: Divatszalon, Piața Unirii 12., I. emelet.

70 éves vas- és fűszerüzlet jóforgalmu, 10.000 lakosu város központjában, elhalálozás miatt, sürgősen átadó. Cím a kiadóban.

Szép árut előállító enygyár, családi ckok miatt, eladó, esetleg bérbé is kiadó. Cím: Olvasztó László, Jibou.

Háziaszonyok figyelmébe! Kitűnő szakember vezetése alatt megnyitott az első kolozvári ortodox kóser cukrászműhely. Mindennemű megrendelést a legszebb kivitelben a legjutányosabb áron készít Adler cukrászműhely Str. Londrei (Hosszszu u.) 19.

Csinosan butorozott, különbejáratu par kettes szoba belvárosi kertés vilában június 15-re kiadó.

HIDETÉS AZ ÜZLET LELKE: HIRDESSZEN AZ ÚJ KELETBEN

KEDD, 1934. JULIUS 10.

— Ciuntu le októberben fog restből jelentik hogy Titulescu a szovjettel Ci követé. Valósz októberben fo követéit.

— Meggyilkol venéves fallice jelenik: Fallice ban levő Str. C aláltak Hilda akik kegyetlenül őrség megindít óta ez az első városában.

— Egy lengy képviselő kilépe demokráta pár Batzek dr. len szocialista képy szlovákia legy kilépett a csehs pártból.

— Törökorsá lit Zaro Agané Az államtanús világ legteregel nak állami amelyre felvé eseményeit Zar az évet 1777-b les feljegyzése bonetani intéz a Matuzsálem ben halt meg.

— Kétévi bötő jegyző. Ara huzódó sikkasz tet az aradi tö padján Drimb akít azzal vádo gyedmillió lejt zekből. Dr. Ger után dr. Anton letében háromsz vetelt a sikkasz vénysszék bünos ba jegyzőt és e börtönre és tíz tésre ítélte. A rendelte a jegy sát, mert tartas súlyos büntetés kik. Az ügyész itéletet, a védő ban letartóztatí pedig az itélet.

Pizza
 jót ole csak a Vidkre.

WOJA Cluj

— Rövid hírek
 hez érkezett jelet góliát hőhullám mest megsemmis gútalhalozást je szi Friedriehst kilométer széles mélységben elha A Conrad-bánya tat a tíz további jelentenek Meckl ahol katonaságo kilométer hossz mélységű erdörös jes pusztulását lyozni. — Franc Thonon közelébe óra alati a falu te. Vizihány at Nvoic részben P zaban megjelend gvelország terile megkezdik Musso Száz napnak film repét Werner Kr men. — Párizsba hogy a színházak témok előadás lapán hereg látó nál, majd megt vol: Ladszinteret na közeében épü tak számára szán Két új tábor ang készül — Szege de fogják mutat

Illuziók
ÉR HARCA
rabságában

Ára 54 lej
kérjen ingyen
orvosi
jegyzéket

PRO
TÉSEK

Egy nő 2 lej, vas-
szekisebb apró hird-
esőknek 10 százalék
írdetések díja előre
lelet csak egy tojá-
s meg mellékelve van.

Izsák Elekné Hon-
szótt Kalvin uca 7.
ntjén. Vállal olesón
rást.

tu butorozott szoba
ban. Reg. Ferdinand

legelőnyösebben
Neculcea (Korniss

abb minták szerint
és gépművés,
ny, ágyterítő össze-
szében, legolcsób-
szélmunkaszalónjá-
16.

ok románból. Kez-
dők. Hatos csopor-
oró"-ban, Str. Me-

szekszónás zava-
Bízalommal küld
laboratórium" Bra-

12 lóerős motor,
kötő üzemképes
eladó. Cim

ban, iroda részé-
rekezni Cal. Reg.

szaki tisztviselő
ával állást keres.
ármisen 21.

kk: uccát, udvari
arkas bőrkereske-
vezetési berenre-
nyu 8 lóerős, 150
erők. Ugyaritt
lók.

mában legalább
hogy felvétetik.

lanymotort, lehe
k. Cim a kiadó-

anciu női ruhák
ia: Divatszalon,
et.

zlet jóforgalmu,
zpontjában, el-
átadó. Cim a

gygyár, családi
bérbe is kiadó.
ou.

be! Kötő szak-
nyúl az első ko-
cukrásműhely.
t a legszebb kí-
bb áron készít
Londrei (Hosz-

önbejáratu par-
tes vilában ju-

KE:
UJ KELETBEN

HIREK

— Ciuntu lesz a moszkvai követ, aki októberben foglalta el állomását. Bukarestből jelentik: A Curentul tudni véli, hogy Titulescu a Dóroló jegyzékben közli a szövettel Ciuntu kinevezését moszkvai követé. Valószínűnek tartja a lap, hogy októberben fogja a két állam kicserélni a követeit.

— Meggyilkoltak és kiraboltak egy hetvenéves faticeni asszonyt. Bukarestből jelentik: Faticeni-ben a város központjában levő Str. Carol egyik házában halva találták Hilda Katz 70 éves asszonyt, akit kegyetlenül meggyilkoltak. A rendőrség megindította a nyomozást. Nyolc év óta ez az első bűncselekmény Faticeni városában.

— Egy lengyel kisebbségi szocialista képviselő kilépett a csehszlovákiai szocialista pártból. Prágából jelentik: Bazek dr. lengyel kisebbséghez tartozó szocialista képviselő a megismétlődő cseh szlovákiai lengyelelles aktusok miatt kilépett a csehszlovákiai szocialdemokrata pártból.

— Törökország állami siremléket állít Zaro Agának. Sztambulból jelentik: Az államtanács elhatározta, hogy a világ legöregebb emberének, Zaro Agának állami költségen sírkövet állít, amelyre felvéseti a török történelem eseményeit Zaro Aga születése óta az az évet 1777-ben állapította meg hiteles feljegyzések alapján. Az egyetemi bonctani intézetben konstataáltak, hogy a Matuzsálem gyomorrák következtében halt meg.

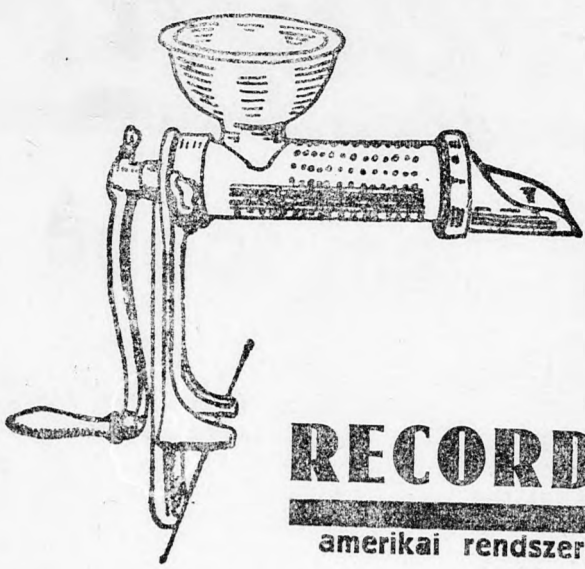
— Kétévi börtönrre ítélték a sikkasztó jegyzőt. Aradról jelentik: Régóta húzódo sikkasztási perben hozott ítéletet az aradi törvényszék. A vádlottak padján Drimba Sándor jegyző ült, akit azzal vádolnak, hogy háromnegyedmillió lejt elkelt az reabizott pénz zekből. Dr. German Dante védőbeszéde után dr. Antonescu a megye képviselőjében háromszázezer lej összeget követelt a sikkasztó jegyzőtől. A törvényszék büntösnek mondotta ki Drimba jegyzőt és ezért kétszázötven súlyos börtönrre és tízeszázötven hivatalvesztésre ítélte. A törvényszék egyben elrendelte a jegyző azonnali letartóztatását, mert tartani lehet attól, hogy a súlyos büntetés előtt Drimba megszökök. Az ügyész tudomásul vette az ítéletet, a védő ezzel szemben elsősorban letartóztatási végzés, másodsorban pedig az ítélet ellen fellebbezett.

Pizsamát, inget

jót olesón, méret után,
csak a készítőnél vehet,
Vidékre minát küldünk.

WOJA Cluj Reg. Ferdinand 65

— Rövid hírek mindenünnen. A Timeshez érkezett jelentés szerint Belső-Mongóliát hóhullám borította el, amely a természeti megsemmisítéssel fenyeget. 26 hógutahalálozást jelentenek. — A niederlandi Friedrichshain közelében erdőtüz hat kilométer szélességben és egy kilométer mélységben elhamvasztotta a sűrű erdőt. A Conrad-bánya munkásai vetettek gátat a tűz továbbterjedésének. Erdőtűz jelentenek Mecklenburg-Schwerinből is, ahol katonaságot kellett kivezényelni 8 kilométer hosszúságú, három kilométer mélységű erdőréz égéséhez, amelynek teljes pusztulását nem tudták megakadályozni. — Franciaországi Fyon faluban Thonon közelében tűz ütött ki, amely egy óra alatt a falu 150 házát megsemmisítette. Vízhiány akadályozta az oltást. — Nyolc részben Párizsban, részint Moszkvában megjelenő japot kiültottak Lengyelország területéről. — Szeptemberben megkezdik Mussolini Napoleon-darabja, a Száz napnak filmre vitelét. A császár szerepét Werner Krauss fogja játszani a filmben. — Párizsban felmerült az a terv, hogy a színházak egyikét középkori misztériumok előadására bérlik ki. — Kajah Japán herceg látogatása tett Hindenburg-nál, majd megtekintette a Hannenbergi vár Ladsinteret. — Madrid és Barcelona közepében épülnek a politikai intézmények számára szánt koncentrációs táborok. Két új tábor augusztus első napjaira elkészül. — Szegeden szabadtéri előadásban fogják mutatni az ember tragédiáját

RECORD UNIVERSAL

amerikai rendszerű passzirozó gépről beszél,

mert praktikus, hygénikus és olcsó, mert örökös darab. Praktikus: mert eddig minden háziasszonynak gondot okozott, hogy a paradicsomfőzést, ezek készítését és más passzirozandó dolgot miként tudná minél olcsóbban és gyorsabban elvégezni és hogy a tőle elrett paradicsom és iz minőség és tartósság szempontjából elsőrendű is legyen. Ezen kívánalmaknak tökéletesen megfelel a „Record Universal” amerikai rendszerű passzirozógép, mert annyira tökéletesen működik, hogy a drága pénzén megvásárolt anyagok teljes felhasználását garantálja és így a passzirozandó anyagnál elért megtarítással egy szezon alatt a gép teljes ára visszatérül. Paradicsomot, mindenféle főzeléket, egész apró magv gyümölcsöt, fűt burgonyát hejástól, ribizlit szárával együtt lehet a gépbe tenni, mely bámulatos gyorsasággal, hihetetlen tisztasággal tökéletesen passzirozza át az anyagot, úgyhogy az eddigi anomáliákat, amik passzirozásnál előfordultak, teljesen kiküszöböli. Minden háziasszony maga végezheti el tizedrésnyi munkával azt, amit ezelőtt többek segítségével és nagy fáradsággal lehetett csak elvégezni. Hygénikus: mert cinezett anyagból van és így nem rozsdásodhat.

MOSKOVITS ÉS TÁRSA Cluj, Főpostával szemben.

— A Pharos-sorozatok első kötetét szeptember elsején jelenik meg. A Pharos zsidó írók könyvtárát vállalatának első kötetét „Zsidó miniatűrök” címen szeptember elsején jelenik meg. Ez a kötet, amelyben a Pharos bemutatkozik, a modern zsidó írók legjava termését fogja közölni. Schalom Asch kisregénye, Péter Altenberg vázlatai, Bubernek egy chazidikus rajza, Berdicsjevskinek és Perecnek nek gyönyörű novellái, Oszip Dimov karcolatai, Wassermann hosszabb lélekzetű történeti rajza, Arthur Hollitscher szatirája a mai Németországról, Ija Ehrenburg pompás korrajza, Babel, Sosulja, továbbá Pirandello zsidó témájú nagyszerű alkotása egészíti ki a művet, amelyhez fogható reprezentatív zsidó könyv az egész magyar nyelvterületen még nem jelent meg. A könyvet kizárólag a Pharos előfizetői kaphatják, minthogy könyv áruai forgalomba nem kerül. A Pharos előfizetési ára: félévre 500 lej, negyedévre 250 lej. Előfizetéseket elfogad az Uj Kelet könyvszállya.

— Panaszos levél. Kaptuk az alábbi levelet: Igen tisztelt Szerkesztő ur! Már régóta halogatom ennek a sérelemnek a megírását, de tegnap éjszaka végérvényesen elhárítottam, hogy kiborbanok vele. Minden elismeréssel adozom a rádióknak. Elismérem, hogy azonfelül, hogy a gyors hírszolgálatot megoldotta, még az a nagy előnye is van, hogy délelőttöként ki lehet vinni a konyhába és az eddig unalmas házimunka illymódon élvezetessé válik. Az esti órákban sem kellemetlen dolog meghallgatni egy nagyszerű operaelőadást vagy koncertet, felfrissítve a szünetben hozzátalalt hírekkel. Ezzel szemben egy bizonyos időn túl kezd nyugt lenni számunkra ez a nagyszerű intézmény. Mert így nyáron, amikor nyitott ablaknál alszik az ember és 12 óra után is kénytelen hallgatni a nappal élvezetet nyújtó zenét, hát engedelmet kérünk... Sőt: jóval éjjel után a szomszédos lakások ablakán nem szól, hanem bömböl és reszong a szélrózsa valamelyik irányából elfogott zene. Félkettő tájban, amikor elcsendesednek a bömbölések és a fáradt dolgozó ember azt reméli félálomban, hogy „ma végre”, akkor 10 percenként elvencelnak a késői mulatozásból hazaborító „békétlen” polgárok és olyan üvöltőszéssel verik fel az éjszaka csendjét, hogy az előbbi rádió csak szordínós hegedű volt ehhez képest. Elismérjük, hogy nem lehet minden embernek egyforma élete. Az egyik korán reggel fekszik, a másik korán reggel kel. Annyt azonban elvárhatnánk legalább a közrendet irányító vezetőlétől, hogy némileg szabályozzák ugy a késői rádiózást, mint a mulatozásból hazatérők kurjongatásait. Tisztelettel egy előfizető.

RUTH ÉS A HARMADIK BIRODA LOM, Lili Körber könyve az első, mely művészi regény keretében összefoglalja a németországi eseményeket. Éppen ezért nem lehet „csak” riportregénynek minősíteni. Gompertz Ruth színészéletét annyi évelésséggel tárja elénk, hogy Ruth törekény alakját sokáig, nagyon sokáig nem feledjük el a regény olvasta után. És állásfoglalás ez a könyv. Bátor és nemes állásfoglalás mindazokban a kérdésekben, amelyekben Európa legnagyobb szellemei már kimondták ítéletüket. Kosmos kiadás, méltó folytatása a többi Kosmos könyveknek (Ehrenburg Lasik, — Roit schwartz, Ebermayer. Az ifjúság élni akar, Dos Passos-42. szélességi fok) 350 oldal, fehér papíron, egész vázsonkötésben 100 lej minden könyvkereskedésben, vagy Lepage-nál Cluj-Kolozsvár. Kérje a Kosmos-könyvek jegyzékét.

— A saarvidéki kormánybizottság betiltott két szocialdemokrata gyűlést. Saarbrückenből jelentik: A kormánybizottság a szocialdemokraták mára kitűzött két nagygyűlését betiltotta.

— Emésztési gyengeség, vérszegénység, lesavanyodás, sápadtság, mirigybe-egség, ekcémák, furunkulusok esetében a természetes „Ferenc József” keserűvíz gyorsan szabályozza a belek annyira fontos működését és a vért biztosan felfrissíti. Az orvosi tudomány számos vezérférfia meggyőződött arról, hogy a valódi Ferenc József víz mint alapos és kellemes hashajtó mindig kitűnően beválik, miért is szoptató nőknél elválasztáskor kiterjedten alkalmazzák.

— „Szabad Szó”, Barátosi Viktor röpiratának legújabb száma megjelent. Főbb cikkei: Az erdélyi szászok Hitler szolgálatában. — Nemzetiségi statisztikát készítettek a kolozsvári magánalkalmazottakról. — Kolozsvári zsidó kereskedők tartják fenn a kolozsvári antiszemita lapokat. — Negyvenmillió lejes biztosítási per Kolozsváron. — Három bíróság tárgyalja a Gergely Ferenc cég bukását. — Julius 10-én befejeződik a Kispál László-Sándor Béla konfliktus. — Tizenkétmillió lej tartozásra egymillió lej fedezet. — Jászai Oszkár a Curentulban. — Az Erdélyi Szebányia nyolcemillió vesztesége. — Új és megszünt vállalkozások Kolozsváron. — Dr. Pordea ügyvédnek szénbányát találtak a kliensei. — Alaptökét emel a Minerva-biztosító. — Érdekes ítélet a kolozsvári vámasalási perben és több más cikk és rovat. Egyes szám ára 10 lej.

SZÍNHÁZ-FILM
MŰVÉSZET

ROYAL MOZGÓ MŰSORA:
Uj kettős műsor. 2 film egy helyárért. I. Egy boldog utazás. Operettsláger. Először Kolozsvárt. Premiefilm. Fősz.: Magda Schneider, Adele Sandrock, II. Robban a banya. A filmalkotás csúcspontja. Rendező: G. W. Pabst. Német-francia háboru. Gáz-támadás.

AZ OPERA MOZGÓ MŰSORA:
Hétfőtől: Montecarlo. Főszerepekben: Jeanette MacDonald, Jack Buchanan, rendezte: E. Lubitsch.

Csütörtöktől mindenki filmje: Ave Maria, a szerelem és fájdalom szimfóniája, főszerepben: Dorothea Wieck. Németül beszélő monumentális film. Gondoskodjon idejében jegyéről!

RÁDIÓ MŰSOR

Kedd, július 10.
Bukarest, 14.40: Lemezek, 19.05: Motzart-zenekar, 20.30: Előadás. Grammfón. 21: Irodalmi előadás. 21.15: Szimfónikus zenekar. Közben irodalmi előadás.
Budapest, 7.45: Torna. Lemezek, 10.45: Hírek. Előadás. Grammfón. 13: Harangszó, 13.05: Hangverseny, 14.30: Cigányzene, 17: Sportesevadás, 18: Lemezek, 19: Csevegés, 19.30: Kálmán Mária hegedű. 20: Csevegés, 20.30: Védárest. — 23: Hírek. Cigányzenekar, 24: Az Operaház zenekara.
Bécs, 21.55: Chopin hangverseny, 23.15 Szimfónikus hangverseny.
Berlin, 20: Ének, 21.15: Orgona, 22.25: Rokokó-zene.
Stuttgart, 19.25: Bécsi valcerok grammfónon, 21: Orgona, 21.45: Hans Sachs, Lortzing vígoperája.
Róma, 21.45: Vegyes hangverseny, 23: Könnyű zene orgonán.
Prága, 20.10: Zongora, hegedű, 20.35: Katonazene, 23: Népdalok.
Varsó, 21.12: A kísértetek kastélya, Monbuszko operája.
Szerda, július 11.
Bukarest, 14.40: Lemezek, 19.05: Szórákóztató zene, 20: Rádiógyetem, 20.15: Rádiózenekar, 21: Előadás, 21.15: Kamarazene, 21.45: Irodalmi előadás, 22: Ének, 22.30: Hegedű, 23.30: Zene.
Budapest, 7.45: Torna. Grammfón. — 10.45: Hírek. Előadás. Lemezek, 13: Déli harangszó, 13.05: Szalonzenekar, 14.30: Grammfón, 16.30: Ifjúsági rádió, 17: Asszonyok rádiója, 18: Csevegés, 18.30: Marócsy Mária és Kálmár Pál magyar dalokat énekelnek, 19.45: Orvos csevegés 20.15: Petri Andor és Frank Lajos hegedű-zongora szonátákat adnak elő. — 21: Csevegés, 21.30: Hangjáték, 22.45: Hírek, 23: Táncczene, 24: Cigányzene.
Bécs, 20.10: Nevetés a zenében, grammfónon, 23.15: Ének.
Berlin, 17: Hangverseny, 20.20: Népdalok, 21.30: Táncczene.
Stuttgart, 22.15: Mozart C-dur vonós-egyenes, 24: Tarka népzene.
Róma, 21.45: Bűn és bűnhődés, zenés dráma, Dosztojevskij regénye nyomán.
Prága, 20: Operaáriák, 20.30: Citera-kvartett.
Varsó, 21.12: Könnyű hangverseny. — 22.12: Szólisták hangversenye, 23: Irodalom, Táncczene.
— Uccát neveznek el Párizsban Madame Curie után. Párizsból jelentik: A közoktatásügyi miniszter közli, hogy az elhunyt Madame Curie család jának kérésére eltekintettek az állami temetéstől, mert az elhunyt tudós nő végrendeletében kérte, hogy a legnagyobb esendben temessék el. A párizsi egyetemek elhatározták, hogy az ősi szemeszter megkezdése alkalmából nagy gyászünnepélyeket rendeznek az elhunyt Nobel-díjas tudós emlékeztére. Az egyik párizsi városi tanács elhatározta, hogy uccát nevez el Curie asszonyról.

UJ KELET Legújabb hírek

Németország nem pártállam többé

(Elsőoldali cikkünk folytatása)

Nagy az aggodalom nemcsak politikai körökben, hanem általánosan mindenütt Faulhaber müncheni bíboros-érsek sorsa miatt. A Reuter ügynökség jelentette ugyanis Berlimből, hogy Faulhaber kardinalist szintén leartóztatták. Nem sikerült bizonyosságot szerezni a hír hitelessége felől.

Hitler és a zsidók

A Népszövetségnek az a főbizottsága, amely a menekültek sorsát intézi, most Londonban összeült és azzal a kérdéssel foglalkozik, hogy mi történjék azokkal a német nemzeti szocialistákkal, akik hazájukból elmenekültek.

Ami a pénzbeli segítséget illeti, arra nem tarthatnak igényt — mondják a brit bizottsági tagok — mert ezt a pénzülapot legnagyobb részben zsidók adták össze.

tehát ilyen célokra nem használható fel. Egyébként jellemző, a változó idők jele és a Hitler kancellár mérsékelt politikájára érvényesülést mutatja egy cikkeske, amely az ugyancsak féléveses Nachtausgabe legutóbbi számában jelent meg: „A téli segélyakció 11.287 berlini zsidót támogatott” címmel.

A cikk, amelyhez hasonló hangnemben írott közlemény még a közelmúltban is alig jelenhetett volna meg a párisajtóban, a következőket mondja:

— Hogy a téli segélyakció milyen mesz szemén mértékben járt el a Führer utasításai értelmében, amikor nagy szociális feladatát személyre, vallásra és fajra való tekintet nélkül, hajtotta végre, kiderült abból a statisztikából, amely a zsidók és külföldiek támogatásáról számol be. Eszerint az akció egyedül Berlinben 8791 német állampolgárságu zsidót támogatott. Ehhez jön még 2496 külföldi zsidó, összesen tehát 11.287 zsidó.

Nem zsidó fajú külföldiek közül 2776 személyt támogatnak. A legnagyobb kontingens a lengyeleké, sorra utánuk következnek a csehek, oroszok és osztrákok. A harmadik birodalom, amelynek Hitler néhány nappal ezelőtt még ezer esztendősi kort jósol meg, június 30-án hirtelen meghalt.

Két nap óta Göbbels propagandaminiszteruma már ki is találta az új jelszót: „A német nép követi Hitlert a negyedik birodalomba”. A negyedik birodalom véres hajnalhasadása azonban egész más körülmények által kísérve élte meg élete első napjait. Hitler június 30-ai óta már csak kancellár, épp olyan kancellár, mint elődei, aki egyedül a birodalmi hadseregre támaszkodhatik, a negyedik birodalom már nem pártállam.

Hogy mennyire nem pártállam, azt a legjobban a leszerelt és szabadságot védő és rohamosztárok magatartása bizonyítja.

Kiderült ugyanis, hogy Braun-schweigben, Beuthenben, Bautzenben Münchenben, Kölnben, Frankfurtban a szabadságot védő és rohamosztárok a forradalmat követő napokban igen komoly ellenállást tanúsítottak. Súlyos összeütközésekre került a sor a demoralizált SA és Himmler feketeruhás rohamárdája között, melynek számos halottja volt.

Bajorországban, Sziléziában, Pomerániában, Szászországban a lépitett SA és SS katonák az utóbbi 48 óra alatt nyíltan szembe helyezkednek Göring és Himmler csapatával. Szászországra ödöngenek a városok munkásnegyedeiben, lerongyolódva, tépett és szakadt ruháikkal s a legvadabb agitációt folytatják Hitler és Göring ellen. Sorozatos razzáki az elfogottak százait szállításra az agyonzsúfolt fogházakba, de az agitáció nem lehet megállítani. A rohamosztárok civiltudás tömegeit megesen fogják el Berlin munkásnegyedeiben.

Náluk nagymennyiségű rőpecédulákat találtak, amelyeknek szövege a munkásságot általános sztrájk kihirdetésére buzdítja.

Egy ilyen rőpecédula szövege a következő: „Munkások! Hitler a nagyipar vak eszköze. Itt a legjobb alkalom. Az általános

sztrájk keze ekbe adja a hatalmat”. Essenben ma éjszaka kommunista röpiratok ezreit szórták szét az utcákon, amelyben a munkásságot az általános sztrájk kihirdetésére szólítják fel. E röpiratokat kommunisták és lépitett horogkeresztesek terjesztették.

Prága, július 9. Berlimből ide érkezett hírek szerint Torgler volt kommunista birodalmi gyűlési képviselőt, aki — mint emlékeztet — a Reichstag gyújtogatási per egyik fővádoltja volt, a fogház cellájában holtn találták meg.

A fogházigazgatóság közlése szerint Torgler természetes halállal halt meg.

A volt kommunista képviselőt — mint ismeretes — a Reichstag gyújtogatási perben felmentették, nem helyezték azonban

szabadságra és a dípcsei fogházból át-kísérték a moabit fogházba, azóta ott őrzik.

Egyidejűleg Frauenfeldből jelent a Havas iroda, hogy a Turgauer Zeitungnak Svájcba érkezett utasoktól kapott értesülése szerint pénteken délután Friedrichshafen közelében lezuhant 2 repülőgép és hét utasa meghalt. Az a gyanu merült fel, hogy szabotázsról van szó és ezért leartóztatták mindazokat, akiknek a két repülőgép kezeléséhez valami köze volt.

Bizonyos körülményekből arra következtetnek, hogy az egyik repülőgépen pokolgépet helyeztek el, amely a levegőben felrobbant. A Svájcba érkezett utasok szerint a friedrichshafeni rendőrség pénteken reggel gépfegyvereket állított fel,

ner zavargásoktól tartanak. A rohamosztárok vezetői külföldről nagy fegyverszállmányokat kaptak?

Hindenburg elnök Seldte munkaügyi minisztert felmentette az önkéntes munka szolgálat birodalmi biztosi állásától, Schmidt Kurt gazdasági miniszter lemondását biztosra veszik. Treviranus volt miniszter sorsáról semmi hír, sokan várják, tanul úgy tudják, hogy a volt miniszter is a kivégzettek között volt.

A Baseler Nachrichten hivatalos német helyről származó leírását közli a június 3. eseményeknek.

Eszerint a rohamosztárok vezetői már hónapok óta külföldről nagy fegyverszállmányokat kaptak. A zendülés időpontja június 30-án délután 5 órára volt kitűzve. Ekkor a rohamosztárok meg kellett volna szállni a főépületeket és az összes minisztereket kivégezték volna, csak Hitler nem, aki kezéből azonban minden hatalmat kivettek volna.

ROYAL MOZGÓ

Ma, kedden új kettős műsor a Royal mozgóban (2 film egy helyért):

Egy Boldog Utazás
Operettszínger. Fősz.: Magda Schneider, Adele Sandrock.

ROBBAN A BÁNYA
Világéposz. Német-francia háború. Küzdelem a gázok ellen.

Tatarescu nyilatkozata a kormány legközelebbi terveiről

Szeptemberben nagy utjavítási programot hajt végre a kormány

Bucuresti-Bukarest, július 9. (Az Uj Kelet tud.) Tatarescu miniszterelnök Párizsba utaztában nyilatkozatot adott az Adeverulnak. Elmondotta a miniszterelnök, hogy a kormány most minden erejét az állami apparátus leegyszerősítése munkájának szenteli. A költségvetés összes forrásait fizetésekre és nyugdíjakra fordítják, a jövedelmeknek 80 százaléka személyi kiadásokra megy és csak 20 százalékat fordítják befektetésekre. Románia Európában az utolsó helyen áll a dologi kiadások tekintetében, de reméli, hogy ez a helyzet a jövőben javulni fog. A tisztviselők számát a kormány leszállítja, de gondoskodni fog az elbocsátott tisztviselők sorsáról. Szeptemberre széleskörű utjavítási munkát készítenek

elő, majd új közigazgatási törvény megalkotása a kormány főgondja. Ehhez az összes kormányzópartok véleményét kikéri, így a nemzeti parasztpárt is. Azt hiszi, hogy az összes nemzeti kérdésekben a párt kereteit túlhaladó együttműködésre van szükség. Tatarescu optimista hangon nyilatkozott a helyzetről és így fejezte be: — Alapos okaim vannak azt hinni, hogy elég időm van ahhoz, hogy egész programunkat meg tudjuk valósítani.

Az utjavítási munkálatokról az Adeverul úgy értesül, hogy a miniszterelnök valószínűleg szeptemberben az utjavítások elvégzésére. Öt nappal megelőzőleg Tatarescu magyaróz felhívást fog intézkedni az országhoz.

Barthou megérkezett Londonba

Megkezdődtek a francia-angol tárgyalások. A volt frontharcosok szövetsége bizalmat szavazott a Doumergue-kormánynak. Rendben zajlottak le a szocialista és kommunista tüntetések

Párizs, július 9. Barthou és Piétri francia miniszterek tegnap délután kíséretükkel elutaztak Londonba. A kormány képviselőiben sir John Simon fogadta a vendégeket a londoni Victoria-pályaudvaron. A Daily Telegraph a francia miniszterek angol útjára írt cikkében rámutat arra, hogy a Népszövetség gyengeségének felismerését francia részről egyezménykötéséi már a hajszolása követi Barthou a lapok munkatársai előtt tett rövid nyilatkozatában mindösszeannyit kívánt leszögezni, hogy a tárgyalás udvariassági tény és hogy az angol kormány tájékoztatásá szolgája.

Párizs, július 9. A volt frontharcosok nemzeti szövetsége tegnapi plenáris ülésén elfogadott határozati javaslatában Rivolei nyugdíjügyi miniszternek bizalmat szavaz, mint képviselőjének a kormányban. Másik határozata szerint tartózkodik attól, hogy véleményt nyilvánítson Rivolei maradásáról, vagy kiválásáról a kormányból, ami annyit jelent, hogy

bizalmat szavazott a Doumergue-kormánynak uralomra jutása alkalmából bejelentette programja megvalósításához.

Párizs, július 9. A vincennesi erdőben tartott kommunista és szocialista tüntetések rendben folytak le.

Egyidejűleg a szocialistapárt végrehajtóbizottsága ülést tartott a francia fővárosban.

London, július 9. Az angol-francia tárgyalások ma délelőtt 10.30 órakor megkezdődtek a külügyminisztériumban. A leszerelés ügyével foglalkoztak.

A Sunday Times szerint Anglia érdekei Európa nyugtán a Rajnál végződnek és Keleten csak a Dardanelláknál kezdődnek. Nem érdemes vállalni a locarno kereteken túlmenő kontinentális kötelezettségeket. A Sunday Express az az értesülését közli,

hogy a francia miniszterek angliai látogatása után az angol minisztertanács újra jegyzékbe fogja foglalni

locarno szerződés értelmezését magában fogaó angol felfogást,

közölni fogják Franciaországgal a megátadítás esetére kilátásba helyezett expedíciós hadtest és légi haderő rendelkezésre bocsátásának részletes tervét. A párizsi Excelsior azt hangoztatja, hogy a francia miniszterek nem kíváncsiak mentek Londonba. Hamisak azok a hírek, hogy francia részről fel akarnák eleventeni a háboru előtti szövetséget.

Averescu hipokrita diktatura helyett népakaraton nyugvó diktaturát akar

Bucuresti-Bukarest, július 9. Brassóban az Averescu-párt tartott vasárnap gyűlést. Averescut nagy ünneplésben részesítették. Az Asra-teremben tartott gyűlésen a marsall nagy beszédet mondott a politikai helyzetről, hangsúlyozva, hogy a szűnő után azonnal teljes energiájával megkezdje a harcot azzal a céllal, hogy megszűnjék a hipokrita diktatura és helyébe az ország akaratan alapuló diktatura kerüljön.

Dr. Gara Ernő konstancai nyaralási akciója

A konstancai kirándulásra érdeklődők figyelmét felhívjuk arra, hogy tekintettel a nagy nyári szezonra, a Hotel Palaceban mindössze 120 helyet tudunk biztosítani. Ez a létszám már csaknem betelt és így 2-3 napon belül a jelentkezéseket véglegesen lezárjuk.

Ez a gyönyörű nyaralás minden tekintetben a legközelebbi nyárra nyújtani. Az elszállásolás és pénzlo a világföldön a Hotel Palaceban, a fürdő az európai híru Mamaia strandon, ezenkívül napi programok, szórakozások a legnagyobb nyaralási fogják nyújtani. Minden tekintetben ki fogja éleíteni ez az akció a legegényibb és legégényesebb kívánságokat is.

Részvételi díj Kolozsvártól—Kolozsvárig vasuti költséggel, az egész időre szóló ellátással, kirándulásokkal, naponta strandra ki- és beszállással, fürdővel, torralókkal és összes mellékdíjakkal személyenként 3280 lej. Kóser kosztrolis gondoskodunk. Többletköltség az egész időtartamra mindössze 200 lej.

Mindazok, akik már jelentkeztek, be-fizetett előlegeiket mielőbb egészítsék ki a részvételi díj összegéig. Néhány napig történhetnek még — amennyiben hely van — újabb jelentkezések is (Jelenkezni lehet az Uj Kelet kiadóhivatalában Cluj, Str. Baron L. Pop 10.

FRATERNITAS Könyv- és Lapkiadó Rt. nyomása, Cluj, Strada Baron L. Pop 10. Telefon: 8-77.

Cenzurat

Taxa postala
plátite in num.
No. 224713-929.

Telefon: 8-77.
Havonta 110, negy
évre 600, egészév
földre: Havonta
telévre 12, egészév
dátések díjazás
KELET az erd
csidóság egyetlen
keink utánnomá
rás megjelölésével

Propagandhi

Propagandhi ur...
veze el így igen
nizter urat — ism
Uszónadrág helye
papos, alacsony, vis
jes súlyával állott a
hogy megvédje a n
ragalmaktól, amely
illetik, hanem kiza
mányoz uzurpátorol
Göbbels ur legi
gástalanul működő
mert rajtaérték a to
a civilizált világ ell
rek és világmárkái
hóvált trükkje az, h
vadat váddal igyeko
Göbbels ur rágal
stette azokat a hie
előkelőbb és legszav
a június 30-i német
közölkék. Rágalmok
te azt, hogy Hitler
rancsára, minden ité
kül halomra lövet
nemzeti szocialista
ra juttatták a nemz
kiknek egyetlen büni
is Hitlerrel szembe
vezér frázisait és ha
Lehet, hogy a kü
elköveték azt a hibá
tak névszerában este
felemlítettek, amely
gesen nem megszárolt
fent, annak sem a k
től az okai, hanem
terror, amely megá
ban, hogy a tényeket
hadon, cenzura és f
nézhessék végig és v
Propagandhi ur t
ki afőlött, hogy a k
kivégzéséről, illető
birt adott, ezze szem
sem cáfolta meg azt
legközelebbi munkat
végezték és a kormá
sem tette közé a kiv
A német nemzeti
rágalmazónak minős
representatívabb orga
ben a német sajtót c
lódít — tényeknek meg
az eseményeket.

Ezen a hazabeszél
felháborodni sem ér
Csak megvételssel
lyal lehet ezeket a
venni. A német sajt
meg és csak azt ír
bels urék diktáltak
csak egyetlen szóva
események hátterére
azonnal beszűntették
töket kivégezték, va
cíós táborba hurcolt
Az a frázis, hogy
met nép széles réteg
tettel állanak, még
sem ér meg. Négy h
ven kivégzett nemz
pos is még „változat
Hitler mellett, éppu
esapatosok tömegel, a
san, chesen, elemen
redésel sorakoznak
Führer ellen.

Csak az erkölcsi é
cia teljes hiánya v
kegyetlen konzekve
érzése adhatná meg
magasabb pozíciókba
küzusainak azt az e
kudarca-alki, elvete
sikernek és erkölcsi
nek egy egész világ
nek ezután sikerül
osztálykülönbségre
egységfrontot létesít
barbársága elleni gy
etésben.

Hitler nyilatkozat
ban különbözik, hog
latatlanul kirezeg a
ereszkedett hangulat
Wo'un földi helytar
vésbé dörgelemes, h
legylökölása és legy